

KÜLÜGY-HADÜGY

Budapest, 1914. június 28-án.

HETI SZEMLE

I. évfolyam, 10. szám

Szerkeszti: Szilágyi Lajos dr., cs. és kir. kamarás.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VIII., Népszínház-utca 16

Előfizetési ára: negyedévre 4 K, egész évre 16 K. Egyes szám 30 fillér. Vasárnaponként jelenik meg. Telefon: József 51-15

Szogyény-Marich László gróf.

Az osztrák-magyar nagykövetség berlini palotájának komoly kapuján kilép egy öreg ur. És abban a percben, amelyben átmege a küszöbön, egy fényes pályafutás végére tesz pontot a haladó idő. Szogyény-Marich László gróf, aki a vármegyéből indult el ragyogó karrierjére és a pesti országgyűlésen át Bécsbe, majd a berlini nagykövetség palotájába jutott, hogy majdnem egy negyedszázadon át őrizze féltő gonddal Andrássy remekét, a hármasszövetséget. — Szogyény-Marich László, az évtizedek havával érdekes fején most visszatér ismét a vármegyébe. A „csoóri gróf“ most már megtér az ő kedves buzatábláihoz, zugó erdejéhez, fényes, grandiózus multra emlékezve élvezi majd drága magyar földjén a megérdemelt nyugalom békés harmóniáját. Szogyény-Marich László nyugalomba vonul 73 éves korában, 53 évi szakadatlan közszolgálat után, de a mű, melyet épségben hágy maga után, munkájának maradandó eredményei mindörökre beírják nevét a történelem könyvébe. Szogyény-Marich László, a monarchia nagykövete a német császár udvaránál nyugalomba vonulhat egész fizikai mivoltában, de neve továbbra is tettekkel tényező érték lesz a diplomácia csataterén.

1841-ben született Szogyény-Marich László és 1861-ben, husz esztendőskorában lépett közszolgálatba, mint Fehérmegye aljegyzője. Nemsokára a pesti királyi táblához kerül, ahol rövid időn belül ítélőbíróvá nevezik ki. 1867-ben Fehérmegye főjegyzője, két év múlva pedig országgyűlési képviselő lesz. 1882-ig volt egyhuzamban képviselő. Ebben az évben a bécsi külügyminisztérium második, következő évben első osztályfőnöke lett. Ebben az állásában lesz titkos tanácsos és kapja meg az I. osztályú vaskoronarendet. 1890-ben Orczy báró helyére kerül, mint Ő Felsége személye körüli miniszter. 1892-ben nevezték ki berlini nagykövetté.

Aki tudja, hogy a hármasszövetségi politika miatt Berlin a diplomáciai állások között milyen rendkívüli fontosságú és különösen előkelő pozíció, az méltányolhatja csak teljes mértékben Szogyény-Marich László kiválóságát, amely megállta a helyét 22 év minden változása, nemzetközi bonyodalma és politikai vihara között. Németországban változtak a kancellárok, a monarchiában cserélődtek a külügyminiszterek, háboruk pusztítottak Európa tésztén, hogy megváltoztassák a térkép arculatát. És mindezen változások és bonyodalmak között imponáló szilárdsággal, komolyan és a rendületlen nyugalom biztos erejével állott a berlini nagykövet. A császárság hatalmas urának bizalmát és szinte baráti szeretetét éppen úgy bírta, mint saját kormányáét. Hogy a hármasszövetségen belül minden politikai és gazdasági bonyodalmakon keresztül imponáns és rendületlen volt az egyetértés az elmúlt évtizedekben, az sok részben Szogyény-Marich gróf érdeme.

A berlini társaság valósággal összenőtt vele. Vilmos császár bizalmas baráti érintkezést tartott fenn a nagykövettel és családjával, hosszú évtizedek folyamán számos tanujelét adva meleg szimpátiájának. A diplomácia összejöveteleit pedig szinte el sem lehet már képzelni az ősz Szogyény-Marich markáns feje nélkül. A nagy szolgálatok, amiket a politikának, az európai békének, a hármasszövetség szilárdításának tett, föl vannak jegyezve a népek történetében és a magyar faj diplomáciai tehetségének beszédes dokumentumai. Ám kevesen tudnak arról, hogy a nagykövet berlini háza milyen magyaros vendégszeretettel nyílt meg az anyaországból a világváros forgatagába került nem egy művészi tehetség előtt. A nagykövet minden téren élő apoc volt hazája és a német birodalom között.

A diplomáciai játszmát most átadja másnak a hetvenhárom éves magyar gróf. Pályája, mint finoman hajló körív, visszatér arra a földre, ahol bölcső-

je ringott, hogy a végtelenség báját és ragyszerü zenéjét megtalálja most a csoóri gróf az Océán helyett egy csepp vizben, az egész világot a berlini diplomácia parkettje helyett őseinek békés hajlékában.

Oroszország feldarabolása.

(Nagyhirü és kiváló tudós tollából közöljük az alábbi cikket. Írójának politikai exponáltsága miatt el kell hallgatnunk nevét, amely más alkalommal nemso-kára meg fog jelenni lapunk hasábjain. A szerkesztőség.)

A diplomáciai zsürok számára a közeljövöben új téma kínálkozik. Ez a készülődő új téma Oroszország felosztása lesz. Jól érzik ezt az elközelgő nagy napot a Néva-parton épp úgy, mint a véghetetlen Szarmata-pusztákon, csak hogy Oroszországnak jó ideje már kiváló államférfiai vannak, akik saját belső veszedelmeik elleplezése végett a birodalmat állandóan külügyi politikával foglalkoztatják. És kifelé minden vonalon agresszív politikát üzennek, mely sajtót és kedélyeket szünet nélkül egyaránt leköt. Csak egész rövid időre kell visszamennünk, s a súlyos kérdések egész tömege árad innen felénk. Keleten már szinte a végsőkig feszítik a hurt Mongolország és Kína belső ügyeiben, felosztják Perzsiát, megfosztják a szabadságától Finnországot, háborura ösztökélik a balkáni népeket, Törökországban szítják az örménylázadást és végre a napirenden tartják az osztrák-magyar monarchia feldarabolását. És mindezt alig egy-két jó esztendő leforgása alatt. Pedig Oroszország jóléte szempontjából ezek egyikére sincs szükség. Ezekkel a nagyhatalmaskodó pózokkal mérhetetlen belső bajokat kell elleplezniök s ezen újabb és újabb kérdések kitalálásában az orosz diplomaták bámulnivaló leleményességet tanusítottak eddig.

Európa azonban kezd kijózanodni ebből az ügyes szemfényvesztésből. Betekint a méhébe ennek az északi kohó-

A birodalom tagozottságát a magyarokon turáni népek csak még jobbfokozzák. Faji és nyelvi önállóságon kívül mohamedán vallásuk emeli az amugy is erős választófalat. Ezen mohamedánoknak hivatalosan bevallott ma 13,906.972, de saját becslésük szerint lélekszámuk sokkal több, ugyancsak az európai és ázsiai területen öszvéve elérik a 20 milliót. Ma már meggyesodott nemzeti öntudattal és külturájával szegedik a mellüket azszakosan oroszító törekvések elFüggetlen khánásaik emléke, a is nagyon régen mult idők történi tradíciói élnek még a lelkekben, orosz-japán háboru óta élénkebben, bármikor ezelőtt. Nagy tévedés a egyáltalában, ha azt gondolnánk, ezek a mohamedán vallásu török népek koldus soron tengődő félvadsek talán, akik ma is még a tatárjékulturális nivóján állnak. Mert az európai közvélemény a maga tájékoztatásában ma is mindig a középkori tatárdulásaira gondol, amikor a turáni puszták sáncait ássa. És minthogyha ezeknek az ásócsapásoknak a nyomában kezdene érintkezni egymással a kis orosz és a turáni kérdés. Mert amily elnyomója és veszedelme a nagy oroszág a turáni népeknek, éppoly elnyomója a kis oroszoknak is. Sevcsenko neve pedig megtestesítője itt ezeknek a felfelé törő küzdelmeknek, valóságos nemzeti jelszó. A kultura az ő nevében indul, s az ő emlékünneme egy huszonkét és fél milliónyi nép felemelő nemzeti ünnepe azóta.

A hivatalos Oroszország magától értetődőleg mindent eltitkol a külföld előtt ebből a lassu belső forrongásból, amely az orosz nemzet kettétagolását jelentené. Európa szemében eddig csak egy orosz nemzet volt és csak egy orosz nyelv volt. Ma már tudjuk, hogy mind-egyikből kettő van, s mivelhogy így áll a helyzet, egész más szemüvegen kell néznünk a nagy északi kolosszus rendíthetetlennek vélt erejét. Annál is inkább, mert a közelmult esztendő háborus hireinek hatása alatt bizonyos mozgólódás volt érezhető mindenfelé a cár birodalmában. Kis oroszországban nem egy „éljen“-kiáltás hangzott el Ausztria Magyarországra az alatt, amíg a szentpétervári és moszkvai újságok másrésztől a mi birodalmunk felosztásáról álmodoztak. S ugyanabban az időben, amikor Oroszország hadseregét mozgósította, az elnyomott lengyel nemzet 30 ezer darab fegyvert rendelt meg Magyarországból. Mindehhez felesleges hosszabb magyarázatokat fűzni.

vának, aki szívesen alattvalóiu fogadta volna őket, vagy hogy a krimi tatár khánssággal egyesüljenek-e, amely utóbival igen sokáig fegyverbarátságban éltek. De mindezek elmellőzésevel inkább a moszkvai cárt választották uralkodójuknak, mert ennek a vallása azonos volt az ő vallásukkal. Ez a szempont volt tehát irányadó a két nemzet egyesülése alkalmával, szóval annak a kornak uralkodó vallásos szelleme, amely a nemzeti eszmét akkor még természetesen nem ismerte.

Csak a XVIII. században kezd kialakulni az u. n. ukrainai kérdés, amikor a kultura terjedésével a nyelvi ellentétek mind érezhetőbbekké válnak. Külön nemzeti irodalmi nyelv gyökerezik meg Kis oroszországban, melyet Sevcsenko Tarasz, a világhíres kis-orosz költő csodálatos szép daljában szentesít, s a csiszolt és magasabb gondolatok szövívéjévé avat. Énekel népének szabadságáról is, de itt a carizmussal találja magát szemben. 1847-ben Sevcsenko már mint kényszermunkára ítélt rab, a keleti turáni puszták sáncait ássa. És minthogyha ezeknek az ásócsapásoknak a nyomában kezdene érintkezni egymással a kis orosz és a turáni kérdés. Mert amily elnyomója és veszedelme a nagy oroszág a turáni népeknek, éppoly elnyomója a kis oroszoknak is. Sevcsenko neve pedig megtestesítője itt ezeknek a felfelé törő küzdelmeknek, valóságos nemzeti jelszó. A kultura az ő nevében indul, s az ő emlékünneme egy huszonkét és fél milliónyi nép felemelő nemzeti ünnepe azóta.

A hivatalos Oroszország magától értetődőleg mindent eltitkol a külföld előtt ebből a lassu belső forrongásból, amely az orosz nemzet kettétagolását jelentené. Európa szemében eddig csak egy orosz nemzet volt és csak egy orosz nyelv volt. Ma már tudjuk, hogy mind-egyikből kettő van, s mivelhogy így áll a helyzet, egész más szemüvegen kell néznünk a nagy északi kolosszus rendíthetetlennek vélt erejét. Annál is inkább, mert a közelmult esztendő háborus hireinek hatása alatt bizonyos mozgólódás volt érezhető mindenfelé a cár birodalmában. Kis oroszországban nem egy „éljen“-kiáltás hangzott el Ausztria Magyarországra az alatt, amíg a szentpétervári és moszkvai újságok másrésztől a mi birodalmunk felosztásáról álmodoztak. S ugyanabban az időben, amikor Oroszország hadseregét mozgósította, az elnyomott lengyel nemzet 30 ezer darab fegyvert rendelt meg Magyarországból. Mindehhez felesleges hosszabb magyarázatokat fűzni.

Az automobilosztály újjászervezése.

Az automobilosztály újjászervezése.

Megbízható helyről értesülünk, hogy a közeljövőben a Klosterneuburgban állomásozó gépkocsi-osztályt (Automobilabteilungot) önálló csapattevé alakítják át, Wienerneustadtba helyezik és parancsnokává Bulla Miksa cs. és kir. 14. árkász zászlóaljbeli őrnagyot, a jelenlegi osztályparancsnokot nevezik ki.

Az új csapattevének külön egyenruhája lesz, csukaszürke kabát fekete bársony hajtókával, fehér lapos gombokkal; csukaszürke nadrág fekete lampasszal; csukaszürke köpeny. Az egyenruha tehát nagyjában az utászcsapatokéval azonos.

A honvédek fegyvergyakorlatai.

A honvédelmi miniszter a napokban bocsájtotta ki a csapatgyakorlatokra vonatkozó rendeleteit. Ezek szerint:

1. A dunántúli nagyobb hadgyakorlaton — az u. n. királygyakorlatokon — részt vesznek:

a) a gyalogságtól: a budapesti 41. honvéd gyalog hadosztály; a pozsonyi IV. honvéd kerület csapataiból alakuló 37. és a zágrábi VI. honvéd kerület csapataiból alakuló 42. honvéd gyalog hadosztály. Összesen tehát: 3 hadosztály 12 gyalogezreddel. És pedig: a budapesti 1., pozsonyi 13., nyitrai 14., trencsényi 15., székesfehérvári 17., soproni 18., nagykanizsai 20., zágrábi 25., károlyvárosi 26., sziszeki 27., eszéki 28. és a veszprémi 31. honv. gyalog ezredekkel.

b) a lovasságtól mint csatalovasság: az 5. honvéd lovas hadosztály a budapesti 1., zalaegerszegi 6., pápai 7. és pécsi 8. honv. huszár ezredekkel; mint hadosztálylovasság: a szabadkai 4. huszár ezred, bajai II. osztályának törzse, valamint 5. és 6. százada; továbbá a varasdi 10. honv. huszár ezred három részre három gyalog hadosztályhoz besztva.

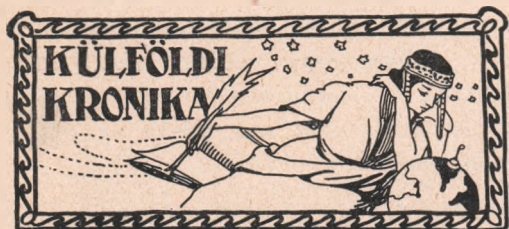
c) a tüzérségtől: a nyitrai 4., zágrábi 6. és a hajmáskéri 7. honvéd táborigyus ezredek, valamint a szegedi 1. honvéd lovas tüzér osztály.

d) az I. honvéd kerület által a csapatgyakorlatok tartamára felállítandó 1. honvéd kerékpáros század.

Az itt felsorolt alakulások tartalékosait augusztus 14-re hívják be 28 napi fegyvergyakorlatra. Leszerelési napjuk tehát szeptember 10. lesz.

2. Az összes többi gyalog, huszár és táborigyus ezredek egy-egy cs. és kir. hadtest kötelekében fejezik be gyakorlataikat. Ezek közül a kolozsvári 21., marosvásárhelyi 22., nagyszebeni 23. és a brassói 24. gyalog, valamint a marosvásárhelyi 9. huszár és 5. táborigyus ezredek tartalékosait augusztus 19-re hívták be; ezek szeptember 15-én szerelnek le. A gyulai 2., debreceni 3.,

nagyváradi 4., szegedi 5., szabadkai 6., verseci 7., lugosi 8., kassai 9., miskolci 10., munkácsi 11., szatmári 12., besztercebányai 16., pécsi 19., budapesti 29., 30. és a dési 32. gyalog ezredek, továbbá a debreceni 2., szegedi 3., kassai 5. huszár ezredek, a szabadkai 4. huszár ezred, 1., 2., 3. és 4. századai, végül a budapesti 1., a verseci 2., a kassai 3. és a lugosi 8. tábori ágyus ezredek, a tartalékosokat augusztus 4—5-én szerelik fel és augusztus 31-én, szeptember 1-én bocsájtják haza.

A félhivatalos jellegű római „Tribuna“ aggódik a hármasszövetségért. Azt írja, hogy Olaszország és Ausztria-Magyarország albániai képviselői között kellemetlen ellentétek vannak, hogy ez az egész albán ügy képtelenül nevesítéses és szomorú, hogy a két hatalmas országnak szabadulni kell az albániai bilincsektől, mert ami most odalenn folyik, az komikus és tragikus egyszerre. Csak arra jó, hogy az entente kárörömét fokozza. Ezért Berchtold és San Giuliano olyan képviselőket küldjenek Durazzóba, akik tisztüket a két kormány intenciói szerint, a két állam viszonyából folyó együttes politika nevében végzik.

Ez a római félhivatalos hang mindenestre megnyugtatólag fog hatni miránk is, akik már kétségbeesett szomorúsággal láttuk a hármasszövetség váltságát a kis balkáni tüzfészekben roszszul dolgozó tüzoltó, a durazzói olasz követ és barátai magatartása miatt. Odalenn a tűz, amely pár napig stagnált, újra teljes erejében dühöng. Új tüzoltókra volna szükség. És különösen olyan fecskendőkre, melyek maguk is tüzet okádnak — ágyukra. Hasonlót a hasonlóval! — A fejedelem fegyverszünetet kötött a felkelőkkel. Pedig a holland tiszték, akik egyedül látják tisztán a helyzetet, elleneztek ezt. Ők jól sejtették, hogy a fölkelők ezt a két békés napot csapatösszevonásokra fogják felhasználni. Ugy is történt. A vehemens támadás Vilmos székvárosa ellen újra megkezdődött és az ország belsejében mindenütt véres fejjel hátrálnak a kormány küsszámu csapatai. Az általános vereségnek az a főoka, hogy a maliszszorok, mirditák és kosszovóiak félnek. Nem mernek harcolni és a holland

tiszték minden rábeszélő képessége nem elég arra, hogy bátorságot és harcikedvet öntsön a csüggedt és más oldalról károsan befolyásolt albánok lelkébe. Prenk Bib Dodáról és seregéről egyre kalandosabb hírek érkeznek. Lassanként egész legendakör kétes és illanó párája vette körül a mirdita herceg alakját, akinek már egy hét előtt Durazzo alatt kellett volna lenni, de még ma sincs ottan és most már nem is lesz. Addig késett, amíg a minden oldalról összevont fölkelők őt támadták meg, zétverve seregét. Kik voltak azok, akik pórázon tartották és nem engedték Durazzohoz közeledni?

Az önálló albán királyság és Wied Vilmos veszedelmei ezek a valakik, a szinfalak mögött bujkáló sötét intrikusok, akiknek furcsa és káros szereplését már megelégette a komoly olasz sajtó is. Mi már régebben megelégettük.

*

Petár, a hetvenötéves szerb király, gyógyulás keres testi betegségére. Ez, ugyebár, magánügy, amihez nekünk nem volna közünk, ami iránt az emberi észvéten kívül nem volna érdeklődésünk. De messze kinől a privátügy korlátáiból Péter király betegsége annak a királyi ukáznak a szárnyán, amely a kormányhatalmat a királyi betegség fejére Sándor trónörökös kezébe teszi. Más országban és máskor is láttunk már beteg királyokat. A táviró és a telefon elég jó közvetítőnek bizonyult eddig a fejedelmi betegszobák és a miniszeri birok között. És ha Kral Petár mégis átadja királyi hatalmát a cvikeres kis Karagyorgyevicsnek, akkor ennek csak ürügye a betegség. Talán nem csalódunk, ha azt hisszük, hogy a király hirtelen megrosszabbodott betegsége mögött a szerb kormányválság és a tisztikar ügye áll. Péter mindenáron meg akarja tartani a hatalmas koncepcióju politikust, Pasics miniszterelnököt, akinek okos és ravasz fehérszakálu fejtét áldozatul követeli a hatalmas tisztikar maffiahatalma. De az öreg király annyira a tiszték hatalmában érzi magát, annyi személyes igérettel és kötelekkel kapcsolódik háborus babérokhoz, hogy nem tud s nem mer erélyesen föllépni ellenük. Hogy ez az erélyes lépés megtörténhessen, hogy a skupstinát fölsozlassák, hogy Pasics megmaradjon — mindehhez új meg nem kötött, friss markolású kéz kell. Aki még szabad, még semmi irányban nem angazsált. Sándor trónörökös!

Hogy azután Péter király kedvet kap-e a pihenéshez, Sándor pedig a megkötött királykodáshoz, azt előre nem

tudhatjuk. De lehet, nagyon is lehet, hogy ez a coadiutor, Sándor herceg cum jure successoris, már meg is tartsa kezében a gyeplőt. Vagy talán inkább pórázat. Hiszen odalenn arra nagy szükség van.

*

Görögországban nagy az örömlétség a washingtoni országgyűlés befejezése után, hogy az amerikai kormány eljött a görög hadvezetőségnek az „Ohio“-t és a „Mississippi“-t. Ez a két európai folyó tükörszerű, mint a két amerikai folyó neve, nehogy valami jóhiszemű és naiv ember elgondolná, hogy a hellének ugyanúgy jainak erre a két messzehömpölygő kigyóra volt szükségük és az amerikai szellem folyókat adott el Hellének. Nem, nyájas olvasó, a görög nemzet ezuttal nem a természet szépsége érdeklik. Ellenben a csatahajók nagy mértékben szimpatikusak a görög nép környékén. És így most már árulhatom azt, amit Ön bizonyára már, hogy nem a két amerikai óriásról van szó, hanem két amerikai óriáshajóról. Ezek most már utrautaznak az Atlanti Óceánon, átmennek Gibraltár szoroson, végigrohannak a Földközi-tengeren és tüzes lihegve állnak meg az Aegei-tenger bejáratánál, alig várva, hogy fölrepüljön bírói ormukra a fehér-kék helén lobogó. Alig várva, hogy hátbalölessék a flottát. Mert hiába minden. Hiába tettette ki imádásraméltó naivitással Woodrow, az Egyesült-Államok elnöke a vásár ellen tiltakozó török követnek: „Az amerikai kormány kötelezi a görög kormányt, hogy a két hadihajó csak a béke fönntartására, ne pedig törökország elleni hábroura használja. Álszenteskedő kijelentés. Ugyanakkor joggal és őszinteséggel kötelezhetem a török kormányt, hogy ne merje gyilkolásra használni a két hajót. Wilson nem hihette el azt, amit mond. Görögországban nem fáj annyira az európai béke, hogy 14,000.000 dollárt, 70,000,000 frankot kiadjon érte. . . És az „Ohio“ meg a „Mississippi“ remélhetőleg nagyon csodálkozni fognak majd, hogy Európá helyett tüzet kell ontaniok. „Hogy mi a béke fönntartói vagyunk, talán megkérdezzük magunkat, hogy nem illő-e a béke ellen!“ Hiába. És Wilson polgármestert is hiába fogja majd akkor rosszkísértésűvé válni a fejét. . . Az Armstrongok pedig lázas, titáni munkával készítették a török dreadnoughtok. Remélhetőleg szintén az európai béke szolgálatában. . .

*

Miért buktattuk meg Ribot-t?“ Ezt kérdezte keserű kacagással a kamara sen egy francia képviselő. És mi is kérdezzük monsieur Viviani-tól, hogy miért? A hároméves szolgálati miatt leszavazták és elkergették a teletreméltó öreg politikust, hogy nyet adjon a fiatal szocialistának, Viviani elvtársnak, akiről tudtuk, hogy a régi ellensége a három éves szolgálati időnek és minden militarista törekvésnek. És ime, Viviani elvtárs is kénytelen egyelőre, amint ő mondja, tartani a hároméves katonai szolgálatot. Majd idővel, talán esetleg le lehet szállítani. De most? Muszáj! A szocialista tehát percek alatt megváltozott és elveket cserélt, mert hatalomra jutott. A hatalom, ez a sokat ócsárkodó és lenézett fogalom kiforgatta önmagából a népvezért és aázatos szolgálatot belőle. Oroszország parancsolt a szomszédos katonai szolgálatot és monsieur Viviani engedelmessé vált. Utóbbi nyilatkozatában már boldogul tulbaldognak vallja magát, mert a szerheti Poincaré eméket Oroszországba. Abba az Oroszországba, amely mint a béke és haladás szimbólum magasodik fel a francia kormányfel-Viviani előtt . . .

Abba az Oroszországba, amely pár évvel előtt még a sötétség, a brutális erőszakosság, az elmaradottság és a korlátolt félszke volt a szocialista Viviani előtt . . . Tempora mutantur . . .

Az orosz tengerészeti vezérkar főnöke nem hiába és nem udvariasságból most Franciaországban. Szemlét lát a francia haditengerészet fölött a világ legfőbb hadura, az orosz cásár, aki minden Valóságával tömjéneznek, udvarolnak, hizelegnek Russin tengerészeknek Párisban és Toulonban. De a orosz szláv nem engedi elkábíttatni magát. Jó! szemügyre vesz mindent és valami nem tetszik neki, akkor nem-ára szigorú parancs jön majd Szentpétervárról — Páris felé s a francia kormány ijedten szavaztat meg újabb törvényeket a haditengerészet fejlesztésére a francia hadseregfejlesztés teljesen a parancsra, orosz fenyegetésre megy. Nem érzi a büszke és nemes orosz nemzet, hogy mennyire megérdemelt?

Edward Grey majdnem letagadja az angol-orosz flottaegyezményt. Egy csodálatlan „greyedwardi“ körmondat jelenti ki, hogy a két kormány között semmi olyan természetű megállapodás nincsen, amely megkötné az

angol és az orosz kormány kezét egy esetleges európai bonyodalomban. Ejeje, nemes sir! Ezt nem is kérdezte öntől senki! A flottaegyezményről azonban nem mert beszélni. Mert a flottaegyezmény csöndesen, de ugrásra készen gubbaszt az ön jól elzárt páncélszekrényében . . .

*

. . . Az entente-hatalmak belátták, hogy nem bírnak a hármasszövetséggel szárazon, le akarnak hát küzdeni bennünket vizen. Gazdasági életünk teljes megbénulása lenne az eredmény.

Ügyes diplomáciával azon kell most működni, hogy a kis nemzetek együttesen számottevő vízi erejével szoros szövetségben fokozzuk tengeri hatalmunkat, amelynek soha sem voltak és sohasem lesznek támadó szándékai. De a feltörekvő tengeri politika létszükségletünk addig, amíg az angol és francia közvélemény meg nem semmisíti azokat a kormányokat, amelyek föntartják és istápolják a világtörténelem legfurcsább és legimmorálisabb művét, a hármasszövetséget.

Budapest, 1914 június 26.

ssa.

HADTÖRTÉNELEM.

Custozza 1866. június 24.

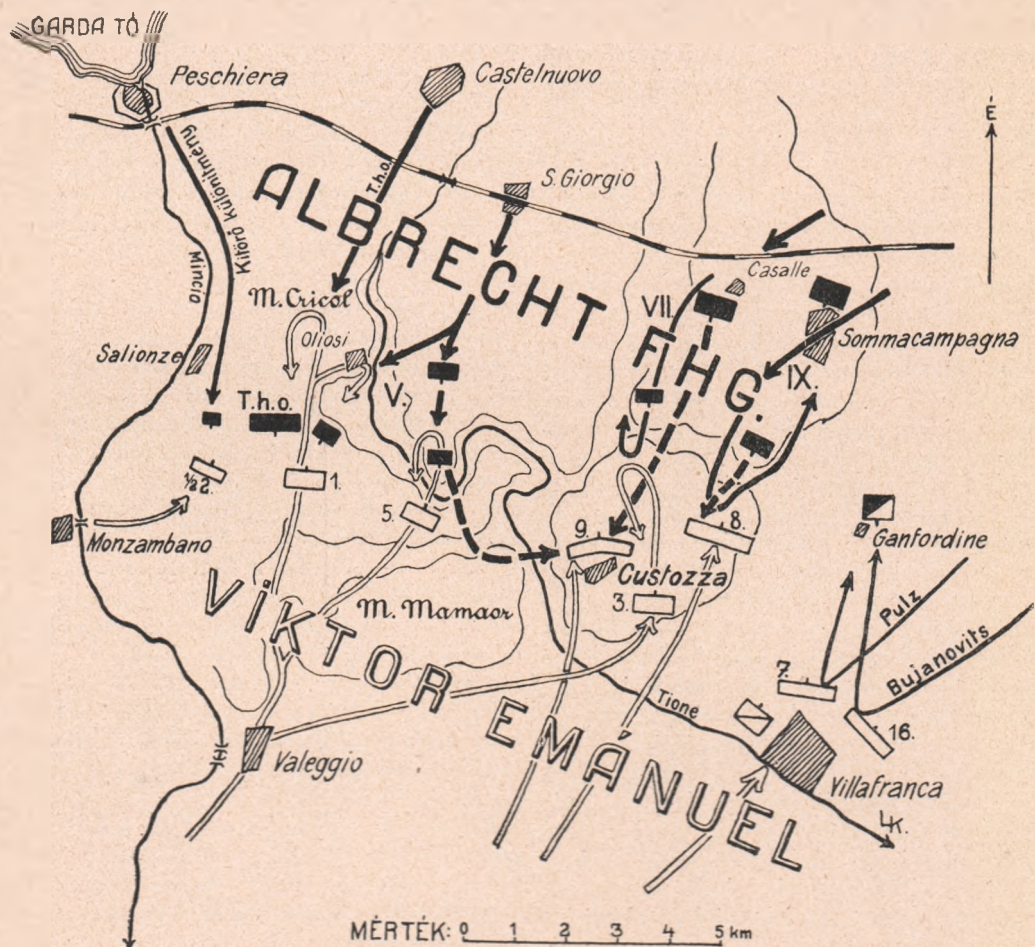
Negyvennyolc évvel ezelőtt a custozzai dombokon, Radetzky 1848. évi diadala színhelyén, csapataink újabb fényes győzelmet arattak.

Akkori olaszországi hadseregünk nagyjából magyar ezredekkel állott s a

nehéz tarackos- és 4. vonatosztály számára a custozzai csata évfordulója dicső emlékezés napja.

Viktor Emánuel az olasz egység teljes megvalósítása céljából Poroszország szövetségében 300.000 emberrel támadta meg a monarchiát, mely a csehországi főhadiszínhelyen elfoglalva, a velencei tartomány védelmére csak félannyi erőt állíthatott Albrecht főherceg rendelkezésére.

Az olaszok két hadsereggel délről és

jóval erősebb ellenféllel vívott custozzai csata évfordulóját hazánk számos helyőrsége fényes katonai ünnepséggel teszi emlékeztetővé. A szatmári 5., nagybecskereki 29., debreceni 39., karánsebesi 43., gyulafehérvári 50., zágrábi 53., besztercei 63., munkácsi 65., ungvári 66., soproni 76. gyalogezredek, az 1. huszár ezred, a budapesti 10., 11., 12. tábori ágyus, 4. és 12. tábori tarackos-ezred, a 4. lovaglós ezred, a 4.

nyugatról egyidejűleg akarták az osztrák hadsereget megtámadni, míg Albrecht főherceg 75.000 főnyi hadműveleti hadseregével a Mincio felől jövő főerőre intézendő meglepő támadást határozott el.

Az olasz Mincio-hadsereg kb. 100.000 főnyi erőben június 24-én csak Veronával szemben akart állást foglalni s így Albrecht főherceg északról jövő előnyomulása tényleg váratlanul érte.

A harc korán reggel Villafrancánál kezdődött, hol Pulz ezredes két lovas dandára, 2 olasz gyalog és 1 lovas hadosztályra talált, amelyeket ismételt rohamaival egész napon át lekötött.

A küzdelem nemsokára az egész vonalon általánossá vált. A nyugati szárnyon csapataink előnyomulása, nehéz harc árán eredménnyel is járt, de a custozzai dombokon állást foglalt olaszok három dandárral elszánt támadását délig visszaverték.

Albrecht főherceg most ide rendelte 2 dandárnyi tartalékát, amely bravuros rohammal előbb a Belvedere magaslatot, majd este 6 óra után a szomszédos csapatok által támogatva, az állás kulcspontját, Custozzát is elfoglalta.

Az olaszok, kik a nyugati szárnyon már előbb is megkezdték a hátrálást, nagy rendtelenségben visszavonulva, az éj folyamán a Mincio mögé húzódtak.

A Mincio hadsereg vereségére az átkelőfélben levő Pó hadsereg is visszafordult és az egész olasz erő csak akkor nyomult újból előre, midőn Albrecht főherceg Bécshez felrendelve a velencei területet elhagyta.

A fényes győzelem a kiváló vezér és derék csapatok egyenlő érdeme, kik valóban rászolgáltak a Legfelsőbb Hadurnak a főherceghez intézett táviratára: „Neked és hű hadseregemnek legmelegebb köszönetemet!”

A custozzai csata hadseregünk történeke örökké fényes eseménye marad, melyre az ünnepelő csapatok méltán büszkék lehetnek.

Cs.

*

Hajmáskérről jelentik, hogy a 11. táb. ágyusezred és a 4. nehéz tarackosztály f. hó 23-án és 24-én fényes ünnepséggel emlékezett meg a custozzai csatáról, amelyben mindkét csapattest dicsőséges részt vett. Az ünnepély tiszték és zászlósok 30 kilométeres parancsörtszti lovaglásával kezdődött. Este díjkiosztás volt a verseny győztesének, majd vacsora, zenés takarodó és táncmulatság. Az ünnepségek sikerült első napja után 24-ikén reggel zenés ébresztővel virradt meg a tábor és környéke. 9 órakor ünnepies táborigmise volt a léghajócsarnok mellett, szabad ég alatt, délben ünnepi ebéd, majd délután 3 órakor lovasünnep kezdődött a tartalékos tisztjelöltek vadászlovaglásával, melyet altiszti vadászlovaglással, különböző legénységi versenyek, footballmérkőzés és végül legénységi mulatság követett.

*

Debreceni tudósítónk írja, hogy az ottani álmóraszó 39. cs. és kir. gyalogezred is fényes ünnepséggel ülte meg a custozzai csata évfordulóját. Az ünnepélyen megjelent Nagy Gyula tábornokkal az élén az egész tisztikar és képviselve volt valamennyi városi hatóság is. Az emlékünnepet összekapcsolta az ezred őfelsége szobrának leleplezésével. Ambrus Gábor táborigyelész miséje után Wolf János alezredes tartott lelkes hangú magyar beszédet, ünnepelve a custozzai csata hőseinek emlékét és kifejezve az ezred hódolatát a legfelsőbb Hadur előtt. Az ünnepélyről hódoló táviratot küldtek Őfelségének, Ferenc Ferdinánd trónörö-

kösnek, Károly Ferenc József prezmütív trónörökösnek, Conrad báró vezérkari főnöknek, az ezred tulajdonosainak és Krobotin lovag hadügyminiszternek. Az ünnepen megjelent a custozzai csatában részt vett és nagy aranyéremmel kitüntetett Molnár Gergely egykori tizedes, aki nek Nagy tábornok melegen gratulált, mint a csata egyetlen jelenlévő hősenek.

A hadtest tiszt iskoláról.

A hadtest tiszt iskolák célja a főhadnagyok egységes továbbképzése a katonai tudományok azon ágazataiban, amelyek a csapatnál a további eredményes szolgáltatás eléréséhez szükségesek. A részletes tancél pedig azon katonai ismeretek kibővítése és megszilárdítása, melyek a főfegyvernemek harc- és küzdésmódjának, valamint ezek együttműködésének teljes megértéséhez szükségesek, amennyiben ez az alsóbb csapatvezetéssel — bezárólag egy a hadosztály keretében levő csoportig és egy valamennyi fegyvernemből álló különítményig — összefüggésben áll. Hadtest tiszt iskolákat minden évben állítanak fel egyes hadtestszékhelyeken. A folyó évben november hó 2-án kezdődő iskolákat ezuttal Budapest, Pozsony, Bécs, Olmütz, Grác, Prága, Theresienstadt, Lemberg, Innsbruck és Sarajevó székhelyekkel állítják fel. Az egyes hadtest tiszt iskolákba tanároknak kirendelt tiszték névsora alább következik:

Budapestre: Buchböck Károly 44. gy. ezredbeli, Davori Relkovic Dusan 52. gy. ezredbeli és báró Themer-Jablonski del Monte Berico 76. gy. ezredbeli. őrnagyok; Trupkovic Henrik 44. ezredbeli százados; Mandich Sándor 10. ágyús ezredbeli őrnagy; László Miklós 3. husz. ezredbeli százados, báró Henriques de Ben-Wolsheim József bosnyák-hercegovác 3. gy. ezredbeli őrnagy, Stanischits Sándor hadbiztos, dr. Andauer Jenő törzsorvos és dr. zamaróci Zamaróczy Zsigmond százados hadbíró.

Pozsonyba: Wolff Gusztáv 70. gy. ezredbeli őrnagy, Seydl Jenő 29. vadász zlj. százados, Nemes Nitsche Győző 72. gy. ezredbeli őrnagy, lovag Henneberg Ernő 6. husz. ezredbeli őrnagy, Van Goetem de St. Agathe Győző 6. tarack ezredbeli százados, Hrzic Godimir hadbiztos, dr. Zeilendorf Simon fő-törzsorvos és Wosmer János alezredes hadbíró.

Olmützbe: Illic Gusztáv, Witkowski István, Mollik Ignác és nemes Tilzer Ernő őrnagyok, Kováts János százados; Haagen Miksa alhadbiztos, dr. Hadiger Győző törzsorvos.

Bécsbe: Báró Waldstädten Zipperer József, Christian Ferenc, Gebauer Ernő, Hoffmann Oszkár és Turba József őrnagyok, Bily József, Schaller Antal, báró Waldstädten Ödön és Klusacek Károly századosok, Materna Lajos hadbiztos, dr. Kroath Ferenc törzsorvos, Kunz Jaroslav ezredes hadbíró.

Grácba: Rottenberger Károly és Hutter József alezredesek, Hermann Ede százados, Mensi Ottokár, Kodolitsch Fülöp, Wagner Félix, Mergl Lipót őrnagyok, Klicka Antal alhadbiztos, Lengsfeld István dr. törzsorvos, Seeliger János százados-hadbíró.

Prágába: Pulz Vilmos alezredes, Kuchynka Leó őrnagy, Staral Károly, Colombo Ká-

roly, Obertimpfler Félix, Chlapetz Zdeněk századosok, Oppenheimer Frigyes őrnagy, Wenky János hadbiztos, Jaros Ferenc törzsorvos.

Theresienstadtba: Raith Antal őrnagy, Köppl Ferenc, Krimm Róbert, Szvoboda József századosok, Lempruch Rudolf br., Csikó Bert Károly őrnagyok, Lederer Alfréd törzsorvos, Popler Alfréd százados-hadbíró.

Lembergbe: Kräutner Béla őrnagy, Thaler János százados, Willander József őrnagy, Jagielski Szaniszló százados, Härtl Alfréd őrnagy, Konas Antal alhadbiztos, Szykowski Lipót dr. fő-törzsorvos.

Innsbruckba: Hug Rudolf őrnagy, Csikó Ferenc százados, Jungraf Emil őrnagy, Szvoboda Lotár százados, Viktorin Henrik százados, Streitenfels Imre alhadbiztos, Burmann Ottó dr. ezredorvos, Junek Ernő őrnagy-hadbíró.

Sarajevóba: Türk Ferenc alezredes, Gius Emil százados, Dworák Géza alezredes, Turnowski Dezső őrnagy, Koch Ágoston százados, Kleissel Hugó alhadbiztos, Hoffmann Emil dr. ezredorvos.

A hadtest tiszt iskolákba hallgatókul küldött tiszték névsora szerkesztőségünk megtekinthető.

Nem lesznek többé tiszt-piloták.

A repülőcsapatok szervezésével egyidejűleg a hadvezetőség több olyan intézkedést tervez, mellyel ismét megújítja az összes államokat. Nálunk a légi járművek vezetésére — a táborigyelészre — ezentúl csak altisztek alkalmaznak, mert úgy vélik, hogy a vezetéshez magasabb intelligencia nem szükséges és az altiszt pilóták alkalmazása a költségvetést is tovább terhel meg. Azokat a tisztakat kik a táborigyelészvizsgát letették, ezentúl csak mint oktató-tiszteteket (Instruktionsoffiziere) alkalmazják; nagy hadgyakorlatoknál és hadjárat esetében pedig ezek az aviatikában járatos tiszték, egy-egy altiszt pilótával, repülőgépekkel szállnak fel és a légi járműveknél előforduló és magasabb katonai itélőképességet igénylő szellemi munka (minő pl. a magasból való megfigyelés, felderítés stb.) jut nekik részül.

Lapunk az államvasutak pályaudvarain és minden nagyobb dohánytözsdeben kapható. — Mutatványszámot kívánatra mindenkinek szívesen küldünk.

A Máv. Gépgyári Sportkör

céllövészeti alosztálya abból az alkalomból, hogy a honvédelmi minisztérium által a kör kebelében létesített ifjúsági céllövészeti tanfolyam résztvevői a nagytétényi katonai lövöldében az összes hasonló budapesti tanfolyamok részvételével rendezett éleslövési versenyen a legszebb eredményt érték el, amennyiben a honvédelmi miniszter első díját, továbbá a 4-ik és 5-ik díjat s még 14 díjat nyertek, vasárnap este a Máv. gépgyári lakótelep nagytermében ünnepi lakomát rendezett, a mikor a házi céllövőverseny díjai is kiosztásra kerültek.

A szépen sikerült összejövetelen, melyen a kör tagjai és a gyári tisztviselői kar is nagyszámban vett részt családtagjaikkal együtt, Szieberth Imre, a kör elnöke méltatta a tanfolyam hasznos voltát és az elért eredményeket. Hálával emlékezett meg a honvédelmi miniszter gondoskodásáról és Pogány Géza századosról, a tanfolyam szervezőjéről, továbbá köszönetét fejezte ki Diószeghy Dezső honvéd számtisztnek, a tanfolyam katonai vezetőjének és a katonai oktatóknak, a kiknek a kör által felajánlott emléktárgyakat nyújtotta át. Kiemelte továbbá Szalay István máv. gépgyári hivatalnoknak, a céllövészeti szakosztály vezetőjének érdemeit s átadta neki a kör díszérmét. Elismerő szavakat intézett még Stupák Jakabhoz, a ki az éles lövés alkalmával az első díjat, a honvédelmi miniszter által felajánlott aranyórát nyerte s végül kiosztotta a házi céllövő verseny díjait.

Ifjúsági céllövő-verseny.

A lévai fogimnázium céllövő tanfolyama f. hó 13-án délután tartotta háziversenyét a katonai elemi lőtéren. A versenyzők mind-egyike 10—10 lövést tett 300 lépés távolságra céltáblára. A legtöbb egységet Keltz Jenő VII. gimn. osztályu tanuló szerezte, aki jutalmul a honvédelmi miniszter ezüstérmét kapta. Bronzérmét nyertek: Ruzicska, Udvardy, Szivák VIII. oszt. és Janson VII. oszt. tanulók. Az érmeiket Soós János honvéd főhadnagy, az ifjak buzgó és fáradhatatlan oktatója osztotta ki lelkes beszéd kíséretében.

A hódási lövészegylet versenye.

Hódáságon (Bácsmegeyében) a múlt évben alakult meg a polgári lövészegyesület, ami kamjonkai Szemző Károly főszolgabíró el-évülhetetlen érdeme. A lövészegylet csakhamar megkedveltette ezt a szép és férfias sportot a községben, úgy hogy a megnyitó ünnepély meg is hozta a várt sikert és érdeklődést. A megnyitó ünnepélyen nemcsak a helybeliek voltak jelen, hanem a környékbeli községekből, sőt városokból is igen szép számú és előkelő közönség jelent meg.

A verseny eredménye: 1. Dr. Maximovits T., 2. Dolencsits N., 3. ifj. Schweitzer János lett, kiknek a csinos díjakat Szemző Károlyné, a főszolgabíró neje adta át, szíves szerencsekívánatai kíséretében. Dr. Maximovits azonkívül az egylet vándordíját és diszoklevelet nyerte.

A verseny egyik szokatlanul érdekes jelensége volt a hölgyek versenye. Kedves látvány volt, midőn teljes ambícióval vettek kezükbe a férfias fegyvert. Az eredmény a következő lett: 1. Ertl Livia, — kinek nyugodt és biztos fegyvertartása általános csodálkozást keltett, — 2. Beck Hilda. A szép díjakon kívül a hölgyek a Kubesch József által felajánlott óriási méretű rózsacsokrok kedves meglepetésében részesültek.

A versenyben résztvevett még a paripási r. k. ifjúsági egylet katonai lövésztanfolyama is. Az ifjak gyalogmenetben jöttek Paripás községből Heintz Bálint elnök vezetése alatt. Jóleső érzés volt látni az ifjak fegyvelmeztségét, biztos fellépését és a fegyver kezelésében való ügyességét, amely — Dala Géza honv. főhadnagyon kívül, — Biliczky Lajos honv. főhadnagy érdeme, mint aki a lövésztanfolyamot szervezte és 5 éven át vezette.

Eredmény: 1. Guld Henrik, 2. Garatva József, 3. Eisemann Fülöp, kiknek Szemző Károly főszolgabíró nyújtotta át a díjakat, buzdító szavak kíséretében; Heintz Bálintnak és Kopp Sebestyénnek pedig köszönetét fejezte ki fáradozásaikért a főszolgabíró.

A verseny érdekes műsoráért elismerés illeti meg a rendezőseget.

Versenylovészet.

A budapesti polgári lövészegylet versenylovészetének 1. napját folyó hó 21-én tartotta a II. ker. Marcibányi-tér 8. szám alatti lövoházában. A verseny 2. napja folyó hó 28-án (ma) és a 3-ik 29-én (holnap) lesz.

A folyó hó 21-iki versenyen szép számmal jelentek meg a résztvevők és érdeklődők, s mindenesetre a folyó hó 28. és 29-iki verseny is hasonlóképen fényes lesz. Az utóbbira József főherceg ur Ofensége, az egylet főlovész mestere is kilátásba helyezte megjelenését.

Igen szép díjak kerülnek kiadásra a versenyen, melyek József és Frigyes főherceg urak Ő Fenségeik, az egylet és egyesek adományozása folytán gyűltek össze.

A franciák 1812-ben 600.000 fővel vonultak be Oroszországba és 450.000 embert veszítettek a fáradalmak és a betegségek révén. Az oroszoknak 300.000 főből álló hadseregéből ugyanekkor csak 80.000 ember maradt meg. Védekezzünk a háboru borzalmai ellen és támogassuk a Vöröskereszt-egyletet.

FELHIVÁS.

Felkérjük a magyar hadbírák kiváló tisztikarát s a magyar ügyvédi kar azon t. tagjait, kik a katonai védői tisztre jelentkeztek, hogy értékes közleményeikkel lapunk hasábjait megtisztelni méltóztassanak.

A Külügy-Hadügy szerkesztősege.

Kitüntetés.

Ő Felsége Szép Sándor m. kir. honvéd alezredes-hadbírónak a Ferenc József-rend lovagkeresztjét adományozta a honvéd-hadbírói tisztikar átszervezése körül kifejtett kiváló szolgálati elismeréséül.

Uj intézkedések.

Az uj katonai büntetőperrendtartás életbeléptetése különleges rendelkezéseket kíván. Egyik igen fontos intézkedés az, amelyik meghagyja a jelenleg fennálló hadbíroságoknak, hogy a befejezetlen bünyügyi aktákat az uj katonai (honvéd) bíróságoknak, (ügyési tiszteteknek, katonai, illetve honvéd ügyészeknek) adják át. Ilyen különleges rendelkezés továbbá az, amellyel Ő Felsége az illetékes parancsnok bűnvádi üldöző jogával egyes önálló parancsnokokat ruházott fel. Ez a rendelkezés kiegészíti a kbp. 30. §-t és eszerint még a következő parancsnokok tekinthetők illetékes parancsnokoknak: a) kbp. 27. §-ban körülírt jogkörrel (dandárbírosághoz tartozó bűncselekmények üldözhetési jogával) a cs. kir. darabont-testőrség lakparancsnoka, a cs. és kir. testőr lovas-század- és testőr gyalog-század parancsnokai; b) a kbp. 28. §-ban körülírt jogkörrel (hadosztálybíroságokhoz tartozó bűncselekmények és személyek bűnvádi üldözhetési jogkörrel) a cs. kir. első arcier testőrség kapitánya, a m. kir. testőrség, a cs. kir. darabonttestőrség; a cs. és kir. testőrgyalogszázad és lovasszázad parancsnokainak katonailag alárendelt személyek felett.

Uj szolgálati könyvek.

Ő Felsége jóváhagyta a „Szervi határozványok a m. kir. honvéd igazságügyi tisztikar számára” című szolgálati könyvet. Ez a szolgálati könyv a honvédség uj katonai bűnvádi perrendtartásával egyidejűleg lép hatályba és ugyanezen időponttal hatályát veszti a „Szervi határozványok és szolgálati utasítás a m. kir. honvéd bíróságok és hadbírói tisztikar számára” című szolgálati könyv. Az uj könyv jelzése A—2, g. Árát később határozzák meg. Ugyancsak a honvédség uj katonai bűnvádi perrendtartásával egyidejűleg lép életbe Ő Felsége jóváhagyásával az A—65. jelzésű „Ideiglenes határozványok a honvéd bírósági irodatisztviselők és jegyzőkönyvvezetők számára” című könyv is, amelynek ára egyelőre szintén ismeretlen.

A cs. és kir. dandár és hadosztálybíróóságok.

Had-test	Hadosztály bíróóság	Dandárbíróóság
1	Krakó	Krakó Tarnovo
	Olmütz	Olmütz Troppau
2	Wien	Wien
	Brünn	Brünn Znaim
3	Graz	Graz Klagenfurt Marburg
		Trieszt
	Póla Görz Laibach	
4	Budapest	Budapest
5	Pozsony	Pozsony Sopron
	Komárom	Komárom Győr
6	Kassa	Kassa Eperjes
	Miskolc	Miskolc Ungvár
7	Temesvár	Temesvár Fehértemplom
	Nagyvárad	Nagyvárad Arad
8	Prága	Prága
	Pilsen	Pilsen Budweiss
9	Josefstadt	Josefstadt Königgrätz
	Theresienstadt	Theresienstadt Reichenberg
10	Przemysl	Przemysl
	Jaroslau	Jaroslau Rzeszow
11	Lemberg	Lemberg Tarnopol
	Stanislaw	Stanislaw Csernovitz
12	Nagyszeben	Nagyszeben Brassó
	Kolozsvár	Kolozsvár Gyulafehérvár
13	Zagreb	Zagreb Fiume
	Ossiek	Ossiek Pétervárad
	Linz	Linz Salzburg
14	Innsbruck	Innsbruck Bruneck
	Trient	Trient Bozen

Had-test	Hadosztály bíróóság	Dandárbíróóság
15	Sarajevó	Sarajevó Rogatica Tuzla Banja-Luka
		Mostar
		Nevesinje Trebinje
		Castelnuovo esetleg Cattaro
16	Castelnuovo esetleg Cattaro	Castelnuovo esetleg Cattaro Ragusa Spalato

M. kir. honvédhadosztály és dandárbíróóságok.

Kerület	Honvédhadosztály bíróóság	Honvéddandár bíróóság
1	Budapest	Budapest Pécs
		Szeged
2	Szeged	Lugos Nagyvárad
		Kassa
3	Kassa	Szatmárnémeti
		Pozsony
4	Pozsony	Nyitra Veszprém
		Kolozsvár
5	Kolozsvár	Kolozsvár Nagyszeben
		Zágráb
6	Zágráb	Zágráb Pozsega

Cs. kir. Landwehr hadosztály és dandár-bíróóságok.

Landwehr kerületi p.	Landwehr hadosztály bíróóság	Landwehr dandár bíróóság
Krakó	Krakó	Krakó Olmütz
Wien	Wien	Wien Brünn
Graz	Graz	Graz Laibach
Praga	Prága	Prága Pilsen
Leitmeritz	Theresienstadt	Theresienstadt Hohenmauth
Przemysl	Przemysl	Przemysl
Lemberg	Lemberg	Lemberg Csernovitz
Innsbruck	Linz Trient	Linz Bozen
Ragusa	Ragusa	Zara

Matróz kari és tengernagyi bíróóságok.

Tengernagyi bíróóság	Matróz házi bíróóság
Pola	Sebenico Pola

Kollmann Rezső dr.

Irodaátalány a katonai bíróságoknál.

A legfelső katonai törvényszék irodaátalánya havonta 1250 kor.; a katonai vezérügyészé havonta 250 kor.

Iroszerátalány a dandár-hadosztálybíróóságoknál és a katonai ügyészknél havonta 16 korona, minden beosztott igazságügyi tiszt után, az ügyési tiszt iroszerátalánya havonta 5 korona; ha pedig két vagy több dandárnál működik, úgy havonta 8 korona.

A bosnyák katonai büntetőperrendtartás.

A cs. és kir. hadsereg rendeleti közlönyének legújabb száma tartalmazza a bosznia-hercegovinai katonai büntető perrendtartásnak átmeneti határozmányait. A bosnyák büntető perrendtartást szentesítették május 9-én és kihirdették június 12-én. A törvény maga úgy rendelkezett, hogy az életbelépés ideje legfőljebb 2 év a kihirdetés után vagy pedig a hadügyminiszter által megszabott időtartam ezen két éven belül. — Most úgy intézkedett a hadügyminiszter, hogy az egyöntetűség kedvéért az új törvény július 1-én életbe lép.

A helyőrségi fogházak

Kremsben, Debrecenben, valamint Raguzában megszűnnek a kbpr. életbeléptetésétől kezdve.

A katonai bírósági irodatisztek és katonai bírósági irnokok beosztása és egyenruházata.

Az irodatisztek a hadosztálybíróáságnál, a legfelsőbb katonai törvényszéknél és a katonai vezérügyészknél látják el az irodai szolgálatot. Egyenruházatuk: Fekete kabát, sötétpiros hajtókaszin, sárga gombok, kékszürke pantalló, sötétpiros szegélyzsinórral és fekete sapka. — A bírósági irnokok mint irnokok és tolmácsok a hadseregíróóságoknál, katonai ügyészknél és az ügyési tisztek mellett fognak szolgálatot teljesíteni. Egyenruházatuk: Fekete kabát, sötétpiros hajtókával, sárga gombok, csukaszürke pantalló, sötétpiros szegélyzsinórral.

Katonai védők statisztikája.

Multkori híreinkre vonatkozólag, kiegészítésül közlünk néhány újabban rendelkezésünkre bocsájtott adatot. A pozsonyi ügyvédi kamara területén 34, a máramaros-szigeti kamaránál 21, a pécsinél 19, Kecskeméten 10, a marosvásárhelyi kamaránál 10, a kolozsvárinál 29, a fiumeinél 4 és a nagyszebeni kamaránál 18 ügyvéd jelentkezett katonai, illetve honvéd védői tisztségre.

Kollmann Dezső dr

Visszatekintés a concours-okra.

A wieni internacionális jellegű concours-on a díjak nagy részét a külföldi konkurrensok főleg az olaszok vitték el. Az osztrák-magyar monarchia tisztjei a Preis der Stadt Wienben 4 díjat nyertek, míg a többi díjat beleértve a gyorsasági és a stílus díjat is a külföldiek vitték el.

A Kaiserpreisban csupán 1 díjat és a stílusdíjat, a felemelt akadályokon rendezett ugratóversenyen pedig egy díjat sem nyertünk.

A bucsu ugratóversenyben a legrovidebb időért kitűzött 3 tiszteletdíjat 3 olasz tiszt kapta.

Végeredményben tagadhatatlan, hogy sulyos vereséget szenvedtünk. A napi sajtó (Fremdenblatt) és a sportirodalom nap-nap mellett tárgyalja az esetet és keresi vereségünk okait. Midőn mi szintén véleményt mondunk, nem vágyódunk a „simpfelés” olcsó babérjaira, hanem kötelességünket véljük teljesíteni a hadsereg és a lovas tisztikarral (szemben, ha magyaraját adjuk mi az oka annak, hogy a mi az egész világon tagadhatatlanul a legjobban lovagló lovas tisztikarunk megtépett babérral került ki a küzdelemből.

Hangsúlyozni kívánjuk előre is, hogy az ok nem a tisztikarban van.

Mikor tisztjeink az 1892. évi turini nemzetközi lovas mérkőzésről díjaktól megrakodtan hazatértek, a lovas világ, de leginkább mi magunk azt konstatáltuk, hogy mi lovagolunk a legjobban. Büszkén mondtuk, hogy mi nem tanulhatunk senkitől.

Voltak ugyan már akkor is egynehányan, mint Pongrácz ezredes, akik azt merték hangoztatni, hogy azoktól a fránya taliánoktól sok mindenféle lehet tanulni, mert azok pl. már akkor 2 m. magasat is ugrattak, de ezeket kíméletlenül leintették, mert az egyáltalán nem lovaglás, amit az olaszok csinálnak. Mert lehet-e lovaglásnak nevezni azt, ha valaki rövid kengyellel a ló nyakára fekve ugrat, a nélkül, hogy a kezét szépen gömbölyitené . . .

Inkább a franciák módszere tetszett, kik a mienkhez hasonló üléssel, a száratat átcsusztatva, hosszú szárral, egyenes felsőtesttel, nyeregben ülve ugrattak. Ez a módszer annyira megtetszett, hogy a Reitlehrer-Institutban 1902. őszén ezen szisztéma szerint ugratták még a fenséges iskolalovakat is egy teljes — hétig. Erre a szentségtörő hétére még ma is borzalommal gondol vissza minden erős szívű iskolalovas.

Az utóbbi évtizedekben csak még egy ilyen szégyenteljes antikavalerisztikus dolog történt, mikor Széchenyi Viktor gróf indítványára megváltoztatták Budapestn a díjlovaglász feltételeit és teljes egy méter magasságu akadályt állítottak oda, az ily galád

cselvetésre nem számító előkelő díjlovaglóknak, eltekintve attól a rettenetes orosz-lánveremtől, melyet, hogy tervezőjét örök időkre megbélyegezzék, Széchenyi-árokknak neveztek el.

Hogy a budapesti díjlovaglástól ezután távol tartotta magát minden jobb érzésű iskolalovas, azt hiszem magától értetődik.

Igy értük meg csendes békeségben s őseink tiszteletében az 1910. évet, a mikor a bécsi Polokklub a Campagne-Reitergesellschaft szokásos díjlovaglása után egy internacionális díjgratást irt ki a leghetlenebb propozíciókkal, hogy t. i. hibának számít ha a ló surolja, vagy üti az akadályokat. Az ugratóversenyt és a távolugrást általános megbotránkozásra valami lovag Dachowski nevű orosz-lengyelországi civil ur nyerte el, ki ugyan hibátlanul ugratott, de a mi szép egyenes ülésünkől eltérőleg a ló nyakán lógott. Még lehetlenebb eredményt hozott az 1911. évi concurs, amikor egy Pleskow nevű orosz hadnagy „Epir” nevű lován a díjgratás mindhárom 1-ső díját megnyerte. A többi díjon egy Leclerc nevű francia és lov. Dachowski osztokodtak. — A legmagasabb körök meg voltak botránkozva az eredményen, mert hisz tagadhatatlan, hogy Epir oly biztosan ugrott, hogy a pályán 4-szer körülménye egyetlen egy hibát sem csinált, az is bizonyos, hogy oly biztosan volt kézben, hogy lovasa talán a levegőben az akadály felett is meg tudta volna állítani, de mikor a ló ugrásában semmi stílus nem volt, (a mi izlésünk szerint) a lovasa meg pláne egész amerikaiasan rövid kengyellel lovagolva, a ló nyakán feküdt.

Nehogy nálunk ez a külföldieknél úgy látszik általánossá vált lovaglász módszer meghonosodjon, 1912-ben már megakadályozták ezen verseny megtartását. A Campagne-Reitergesellschaft díjgratásán meg alaposan elvették a kedvét mindenkinek, aki nem „fő a pofa, gömbölyü marok” szisztéma szerint lovagolt. Annak ugyan felkopott az álla a díjtól.

1913. év nagy év az osztrák-magyar lovas sport történetében. A Campagne-Reitergesellschaft megmozdult.

Modern akadályokat építettek és pontozási szisztéma alapján ítéltek. Mégis mozog a föld!

Miután azonban így felős volt, hogy rövid időn belül megtanulunk ugratni, hát behozták a stílus bírálatot. (3 pont.)

Mi a stílus? — A stílus az, ami nekem tetszik.

Hogyan számítják a stílust? — A stílust úgy számítják, hogy a stílus hibát szorozzák az akadályok számával. Pl. Pleskow hadnagy Epirrel ezen minden idők legközelebbebben ugró lovával, mely a londoni Olympiádon is első díjat kapott, ezen számítás szerint 30 hibapontot kapott volna. Ha valaki 3-szor felbukott vagy leesett, jobban járt, mint aki hibátlanul ugratott ugyan, de 3 hibapontot kapott stílusból.

Ezt a számítási rendszert az idén már akként változtatták, hogy 3 stílus hibapont a maximum, ami azonban még mindig elég ahhoz, hogy azt, aki hibátlanul veszi az akadályokat, a díjtól elüsse, mint ahogy ez Keresztes főhadnagygyal előfordult Budapestn a belföldi lovak ugrató versenyén. Ha már a stílus bírálatról, mely az Olym-

piádokon nem lehet bírálat tárgya, absolute nem akarunk eltérni, annak félig-meddig jogosultsága csak úgy volna, ha a propozíciók úgy módosulnának, hogy egyenlő hibapont esetén a stílus döntson, bár mi elvileg a stílusbírálat ellen foglalunk állást.

Mi a célja tulajdonképp a stílusbírálatnak? Az olaszok köztudomás szerint rövid kengyellel, előrehajolt felső testtel, a kengyelbe állva ugrattak, igen lassu ütemben, s ugrás közben ülőcsontjuk 1—2 arasznyira eltávolodott a nyeregtől. Ezen a szemnek kevésbé tetszetős lovaglász mód megakadályozására szolgál a stílusbírálat.

Az idén Bécsben szereplő olaszok azonban éppen ellenkezőleg lovagoltak. Egyenes felső testtel, középhosszu kengyelekkel, mérsékeltén a kengyelbe támaszkodva, az ülőcsont közel a nyereghez, a legkülönfélebb ütemben lovagoltak.

Képzeltető, micsoda örömet keltett ez a stílusbarátok táborában. Az olaszok is ráérttek a mi ugrató modorunkra! Tévedés! az olaszok most is olaszosan ugratnak, csak hogy javított kiadásban. Az olaszok t. i. kik eddig csak kitünő ugratók, de gyenge lovasok voltak, megtanultak lovagolni is. Vagyis az akadályok közt úgy lovagolják a lovaikat, mint mi, de az akadályokon keresztül olaszosan ugratnak. Hogy ugratás előtt nem fekszenek a ló nyakára, hogy ugrás közben nem repülnek, hanem lehetőleg közel maradnak a lóhoz, hogy ugrás után kiegyenesednek és tovább lovagolnak, az mind csak azért van, mert jobban lovagolnak, mint azelőtt.

Figyeljük csak meg, hogy lovagol amerikai kengyelekkel egy istálló gyerek -s egy jó jockey. — A gyerek repül a levegőben magasan a ló felett, a jockey majdnem a ló hátán ül, oly közel hozza testsúlyát a lóhoz. Természetesen, hogy utóbbi sokkal jobb, mert könnyebben egyensúlyozza magát, ami a versenylovaglászánál, de főleg az ugratásnál a legfontosabb dolog.

Aki azonban azt hiszi, hogy a jockey vagy az olasz ugrató a ló hátgerincét megterheli, az téved. Az ugratás 3 momentumból áll.

1. elugrás 2. lebegés a levegőben, 3. leugrás.

1. Az elugrásnál a felső testet annyira előre kell vinni (— szinte dobni) hogy

2. a levegőben való lebegés közben a lovas teste egyensúlyba jusson.

Az elugrás pillanatát és a test előrevételének mértékét eltalálni, különösen ha a ló hibát csinál, korán, vagy későn ugrik el, igen nehéz dolog. Epen ezen okból egy kevésbé jó lovasnak ajánlatosabb már előre az ugrás előtt egyensúlyba helyezkedni, azaz a felső testet előre venni. Ezáltal mindenestre kiszolgáltatja magát a lovas többé-kevésbé a ló szeszélyének, jóindulatának, beosztásának stb., de saját személyére nézve kevésbé csinál hibát.

Ez tehát az első lépcső.

Az egyenes felső testtel való lovaglász a lovasnak megadja a módot a ló precíz vezetésére az ütem, a beosztás, sőt a stílus szabályozására is, (melyről később még szó lesz), de abszolút jó lovaszt feltételez, kidolgozott erős hátizmokkal, melynek oly erősnek kell lenni, hogy a felső test súlyát minden pillanatban egyensúlyban tudja tartani. Minél közelebb van e közben a lovas

testsulya a nyereghez, anélkül, hogy arra tényleg ránehezednék, az ugrás annál tökéletesebb.

A levegőben való lebegés alatt a lovas feladata az abszolút nyugalom, miközben természetesen a leugrás kezdetén úgy látszik, mint ha a lovas másodszor is előre venné a felső testét.

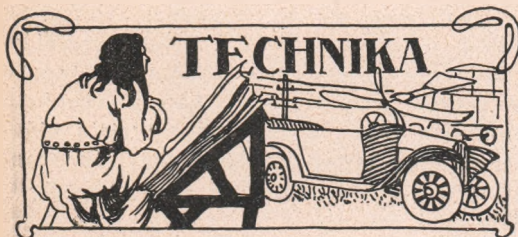
3. Mikor a ló földet ér, a lovasnak még mindig előbbi helyzetében kell maradnia és a kengyelbe támaszkodva, alsó combjaival átkarolva a lovat, elől levő felsőtesttel kell testsúlyának tehetetlenségi erejét a boka, térd, csipőizület és a hátgerinc rugalmasága által felfogni, a nélkül, hogy a felső test akár előre essek, akár, ami a legnagyobb hiba, a ló hátára puffanjon.

Az első vágtaugrásnál a felső test ismét kiegyenesedik, a ló kézbe igazittatik és belesz állítva a következő ugrásra.

Hogy az olaszoknál mindeme műveletek a nézők legnagyobb részében azt az impressziót keltették, hogy ők a ló hátára ráülnek ugratás közben, csak azt mutatja, hogy ők az ugratásnak mily nagy mesterei.

D'Artagnan.

(Folytatása következik)

Uj ütegsgögmérő.

A hajmáskéri cs. és kir. tüzérségi lövésiskolában az idén is számos új találmányt próbálnak ki. F. hó 20-án mutatta be Herold Antal m. kir. honvéd tüzér százados saját találmányu ütegsgögmérőjét, melylyel a közvetett irányítás minden feladatát a legpontosabban oldotta meg. Készüléke a most használatban levő Baumann-féle ütegsgögmérővel szemben a gyors, egyszerű és biztos kezelés által tűnik fel. Herold százados egy különleges feladatot is mutatott be új találmányával. A feladat a következő: Az ütegparancsnok a töle nagy távolságban (5 km) álló és nem is látható üteget be tudja irányítani egy olyan célra, melyet az üteg nem lát, anélkül, hogy az üteg a választott kisegítő célt ismerné és használná s anélkül, hogy — a megfigyelési távolságot kivéve — méréseket és számításokat eszközölne. Így elérhető az, hogy az ütegparancsnok ütegetől függetlenül mehet előre és arról a pontról eszközölheti megfigyeléseit, ahonnan ez a legkedvezőbb. A gyalogság közelében maradvá, tájékozódhatnak arról is, hogy mely célok tűz alatt tartása kívánatos leginkább a gyalogsági előnyomulás támogatására. Herold százados készülékével ezt a nehéz és komplikált feladatot igen rövid idő alatt és teljes pontossággal oldotta meg.

Az orosz Ulivi.

Lapunk 7-ik számában részletesen beszámoltunk Ulivi olasz mérnök találmányáról, amely abban áll, hogy a dróttalan táviróhoz hasonlóan, bizonyos távolságból aknákat és robbantószeret tartalmazó sze-

lencéket lehet a levegőbe röpiteni. Most azt jelentik Szent-Pétervárról, hogy Ulivi találmányát már nyolc évvel megelőzte egy Robynzon nevű orosz alattvaló találmánya, amely lényegében úgy látszik ugyanaz, ami Ulivié. Robynzon az orosz-japán háboru idején Tschertkow tábornok varsói főkormányzóhoz fordult, hogy följajánlja találmányát az orosz hadvezetőség számára. Tschertkow nem foglalkozott érdemben az ügyvel, hanem megfigyeltette Robynzont, mert veszedelmes bombakészítő anarkistát sejtett benne. Am annak a csendőrezredesnek, akire a megfigyelést bízták, több émeke volt a dologhoz, mint a tábornoknak. Foglalkozott Robynzon találmányával és azt a tanácsot adta neki, hogy ajánlja fel munkáját a hadügyminiszteriumnak. Szinte hihetetlennek látszik, hogy a háboru parancsoló szüksége sem birta gyors és alapos vizsgálódásra azokat, akiknek kötelességük lett volna a harcoló orosz sereg készségének fokozása. Robynzon azt a választ kapta, hogy: „Ez idő szerint nem foglalkozhatnak találmányával, ellenben ha időszerű lesz, majd értesítik“. Azóta nyolc év telt el és Robynzon valószínűleg teljesen elcsüggedve hagyta abba kísérleteit. Mikor az elmúlt hetekben bejárta a világsajtót Ulivi kísérleteinek a híre, az orosz hadvezetőségnek eszébe jutott Robynzon. Kikutatták a szegény föltaláló lakóhelyét és 3 hét előtt megkezdődtek a kísérletek, melyeknek eredményét szigorúan titokban tartják. Ugy hírlírik, hogy a cárnak is bemutatják legközelebb Robynzon találmányát.

Lilienthal Otto emlékoszlopa.

A géprepülés első modern harcosának és első martírjának, Lilienthal Ottónak emléket emelt a kegyelet Gross-Lichtenfeldeben, azon a dombon, ahonnan először emelkedett a magasba és ahová holtan, törött szárnyakkal hullott vissza egy gyászos percben. A monumentális emlékmű fölvatása nagy ünnepek keretében történt. A lélekemelő aktus megható mozzanata volt az, amikor egy büszkén ivelő biplán jelent meg az ünneplő közönség feje fölött és a levegő magasságából egy koszu hullott az emlékmű lábai elé.

Csőposta a léghajón.

A német hadsereg kormányozható léghajóin csőpostát szerelnek fel, hogy a vezetőgondolából a hátsó gondolában tartózkodó legénységgel parancsokat lehessen közölni. Az egész szerkezet persze igen könnyű és egyszerű, egy alumíniumcsövecskből és fatubusból áll.

1870—71-ben a németek 700.000 főnyi állományból 550.000 ember kereszte föl a kórházakat a háboru folyamán, noha különös ragály nem uralkodott. Támogassuk a háboru borzalmakat enyhítő Vöröskereszt-egyletet!

KATONAI HIREK

A honvédelmi miniszteriumból.

Hazai Samu báró honvédelmi miniszter Polyák László dr. miniszteri fogalmazót miniszteri segédtitkárrá, kómáli Flandorfer Róbert dr. és Lenck Ernő dr. miniszteri segédfogalmazókat miniszteri fogalmazókká, alsótakáchi Farkas Elemér dr. és Puscariu Gyula fizetéstelen miniszteri segédfogalmazókat valóságos miniszteri segédfogalmazókká, végül ifjabb Szentgyörgyi Lajos dr., ifjabb Kristóffy József dr., Tarjányi Iván dr., Sztaniszlavszky Ervin dr., gyéresi Szász Gábor, Csurgay István, ifjabb néveri Főris József dr. és Arányi Kálmán dr. fogalmazógyakornokokat fizetés nélküli miniszteri segédfogalmazókká nevezte ki.

Uj boszniai vadászászlóalj.

Katonai körökben elterjedt hírek szerint 1915. év március 1-én 3 új bosznia-hercegovinai vadászászlóaljat állítanak föl. A 2. 3. és 4. bosznia-hercegovinai gyalogezrednél már van egy-egy 17-ik sorszámot viselő század, amelyekből egy-egy vadászászlóalj törzsalosztálya lesz.

A szolgálati idő leszállítása.

A török hadügyminiszter egy nyilatkozata szerint a tényleges szolgálati időt a törökhadseregben le fogják szállítani tizenkét hónapra. Az így megtakarított pénzösszeget hadianyagot fognak venni.

Géppuskás osztagok a portugál hadseregben.

A portugál hadsereg gyalogsága számára nyolc géppuskás osztagot fognak felállítani. A hadsereg újjászervezése után minden gyaloghadosztálynak lesz egy ilyen osztaga, amely 3—3 ütegből fog állani. Egy ütegben 4 gépfegyver lesz. Jelenleg a Vickers-féle gépfegyverrel folytat kísérleteket a portugál hadvezetőség és nagyon valószínű, hogy az új gépfegyver-alakulásokat ezzel a típussal szerelik fel. A portugál hadsereg lovasságánál már van egy Hotschkiss-féle gépfegyverrel fölszerelt osztag.

Emlékkápolna Lissa szigetén.

A dicsőséges lissai tengeri ütközet emlékét nemsokára emlékkápolna fogja hirdetni, mert a kápolna építésére kiírt pályázat eredménnyel járt és az építést hamarosan meg is kezdik.

A görög—amerikai hadihajó-üzlet.

A washingtoni képviselőház és a szenátus helyben hagyta a „Mississippi“ és az „Idaho“ csatahajók eladását Görögország részére. A török követ tiltakozott ugyan a hajók eladása ellen a Fehér Háznál, de Wilson elnök a tiltakozás elől kitért azzal a kijelentéssel, hogy Görögország kötelez-

te magát arra, hogy a két csatahajót a béke fönntartására és nem Törökország elleni háborúra fogja használni.

Itt említjük meg, hogy az Armstrong-gyárban Törökország részére készülő két dreadnought szerelési munkáit kettőzött munkaerővel lázasan folytatják.

Öltözeti változások.

Ő Felsője jóváhagyta a honvédségi öltözetben a következő változásokat: A rangosztályba nem sorolt havidíjasok, törzsaltisztek és hadapródok (egyenállásuak) celluloid csillagok helyett selyemcsillagokat, a törzsaltisztek az eddigi selyem és arany rendfokozati paszománycsillagok helyett egy 13 mm. és egy 6 mm. széles ezüst rendfokozati paszománycsillagot és a gyalog, tiszti- vagy lovassági karddal fölfegyverzett hadapródok (egyenállásuak) selyempaszománnyal ellátott kardkötőt viselnek.

A francia parti erődítmények átadása.

A francia tengerpart erődítményeit a szárazföldi hadsereg átadja a haditengerészetnek. A fokozatos átadásnak igen nagy nehézsége jelenleg a haditengerészeti állomány légénységi hiánya. Az átvétel munkája azért folyamatban van és most Cherbourg tengervédelmi vonalát veszi át a szárazföldi haderő.

Tuniszi légénység a francia haditengerészetben.

A tunisziaknak meg van engedve az önkéntes belépés a francia haditengerészetbe. A követelmények a következők: Legalább 18 és legfeljebb 28 éves életkor, büntetlen előélet és legalább 3 évi szolgálati idő. A szolgálati idő alatt zsoldot kapnak, megtanulnak franciául beszélni, írni, olvasni és megszerzik maguknak nemcsak a további boldogulás lehetőségeit, de a francia állampolgárság jogait is.

Törökország hadseregének újjászervezése munkájában az érdekes újítások egyike az is, hogy a török középiskolákban ezentúl katonai nevelésben részesül az ifjúság. Erre vonatkozóan császári irádé jelent meg legutóbb.

A szerb tiszthiány.

Dacára annak, hogy a legutóbbi háborúban igen sok altiszt lépett elő tisztté, az új gyalogezredek föllállítása következtében nagy tiszthiány mutatkozik a szerb hadseregben. A szerb hadvezetőség most tartalékos tisztek ténylegesítésével akarja megoldani a válságos helyzetet. A fölszólításra több mint 350 tartalékos tiszt jelentkezett, akik közül most 120-at hívtak be rövid fegyvergyakorlatra, hogy alkalmazhatóságukat kipróbálják.

A hadsereg ellátási cikkeinek biztosítása.

A tiszti kaszinó tanácskozási termében a minap az érdekelt minisztériumok képviselőinek értekezlete gyűlt egybe a cs. és kir. hadsereg, valamint a honvédségek ellátási cikkeinek biztosítása ügyében. Az értekezleten Jarzebecki László vezérhadbiztos, a cs. és kir. hadügyminisztérium gazdasági osztályának osztályfőnöke el-

nökölt, aki Schubert János első osztályú főhadbiztossal, a hadügyminisztérium 12. osztályának főnökeivel és Malaverh Aljonz és Levnaic-Iwanski Miklós alhadbiztosokkal együtt Bécsből ea alkalomra Budapestre érkezett; az osztrák földművelésügyi minisztérium nevében Ertl Móríc lovag osztályfőnök és Pochlatko János kormánytanácsos, a magyar földművelésügyi minisztérium nevében Ferdinandy Bertalan osztálytanácsos és Heller Farkas Henrik miniszteri segédtitkár, az osztrák kereskedelmi minisztérium nevében Sochor Ede báró miniszteri tanácsos, a magyar kereskedelmi minisztérium nevében Pechár Ágost ipariefelügyelő, az osztrák pénzügyminisztérium nevében Baerklaus R. Lajos pénzügyi főtanácsos, a magyar pénzügyminisztérium nevében Papanek Ernő pénzügyi segédtitkár, az osztrák honvédelmi minisztérium nevében Schmidl Mihály elsőosztályú honvédfőhadbiztos és a magyar honvédelmi minisztérium nevében Kocsis-Király János elsőosztályú honvédfőhadbiztos és Holndonner Béla honvédelmi hadbiztos jelentek meg. A tanácskozások, amelyek délután két órakor véget értek, a körülforogtak, hogy a legutóbbi delegációknak az ellátási cikkek beszerzésére vonatkozó, eltérő határozatai miként hajtassanak végre, továbbá a magyar delegációban megpendített azon eszme körül, hogy raktárak építtessenek a mezőgazdasági ellátási cikkek beszerzésének olcsóbbítása céljából. E kérdések a különböző érdekképviselők részéről beható megvilágításban részesültek. Az értekezletnek Bécsből érkezett tagjai a délutáni gyorsvonattal Bécsbe visszautaztak.

Felmerült vitás kérdés

Folytán a hadügyminiszter az elmúlt napokban elrendelte, hogy mindazon légénységi állományú egyének, akik a véderőről szóló 1912. évi XXX. törvénycikk 20. szakasza értelmében a két évi tényleges szolgálatra igényt szereztek, (tehát akik valamely állami vagy nyilvánossági jogot bíró nem állami középiskolának hat osztályát sikerrel végezték, vagy valamely irari, művészeti, műszaki, kereskedői, földművelési, erdészeti, bányászati vagy kohászati szakiskolában befejezett szakképzettséget nyertek); a harmadik évi tényleges szolgálatra semmiféle cím alatt nem kötelezhetők.

Az egész Balkánon nincsen ma ember, aki ne gyászolná szülőjét, testvérét vagy valamelyik jó barátját és nincsen család, amelyiknek valamely megcsontított tagja reménytelten ne beszélne azokról a szenvedésekről és nélkülözésekről, amelyeken sebesülése után a szállítás közben és később az ápolás hiányában keresztül kellett mennie és amelynek társai közül olyan sokan áldozatai lettek. Segítsünk addig, amíg nem késő! Támogassuk a Vörös Kereszt humánus törekvéseit.

Konzuli kinevezések.

Ő császári és apostoli királyi Felsője kinevezte Lukes Róbert cs. és kir. alkonzult konzullá, Preston Miksa Péter, osztrák állampolgárt, a tarifaszere konzuli illetékek szedésének jogával, adelaidei fizetéstelen konzullá, Haas Zsigmond magyar állampolgárt adeni fizetéstelen konzullá, Schmidt János Adolf svájci polgárt lausannei fizetéstelen alkonzullá.

Új konzuli alakulások.

Ő császári és apostoli királyi Felsője az adeni tiszteletbeli alkonzulátusnak tiszteletbeli konzulátussá való átalakítását, valamint Lausanne-ban tiszteletbeli alkonzulátus felállítását jóváhagyta.

A máltai lovagrend rendkívüli követe.

A szuverén máltai lovagrend újonnan kinevezett rendk. követének és meghatalmazott miniszterének, Trautmannsdorff Nándor grófnak megbízólevelét Ő Felsője átvette.

A HELYÖRSÉGEKBŐL

Ünnep a nagyszabeni hadapródiskolában.

A nagyszabeni cs. és kir. gyalogsági hadapródiskolának kettős ünnepe volt az elmúlt napokban. Az ünnep első részében Schwarzenberg Károly tábornagy, erdélyi kormányzó emlékművét avatta fel az iskola, másnap pedig Ő Felsője fehér márványból készült mellszobrát leplezték le lélekemelő ünnepség keretében. Uchvay tábori főpap miséje után az intézet volt növendékei nevében nagysolymosi Koncz Henrik vezérőrnagy tartott nagyszabású ünnepi beszédet, melynek végén a hadtestparancsnok intésére lehullott a lepel a szoborról. Kövesházi Kövess Hermann gyalogsági tábornok, nagyszabeni hadtestparancsnok ezután lelkes beszéd kíséretében adta át a szobrot Spiesz Ágost alezredesnek, a hadapródiskola parancsnokának. A sikerült alkotás Szamosy Imre Transvaalban, Johannesburgban élő magyar művész kvalitásait dicséri.

Felrobbant srappell.

A hajmáskéri tüzérségi gyakorlótér területén. Óskü község határában nagy szerencsétlenség történt f. hó 22-ikén. Egy parasztlégy szántás közben kilőtt, de fel nem robbant 8 cm.-es srappell talált. És bár évek hosszú során át általánosan ismertté vált a szigoru

tilalom, hogy a talált tüzérségi lövedékekhez nyulni nem szabad, a legény mégis hazavitte a srapnellit. Miközben otthon az egész háznép bontogatta, a srapnell fölrobbant és rémes pusztítást vitt végbe. Legsúlyosabban maga a fiu sérült meg. Egyik lábát teljesen, másikat részben elvitte a robbanás. Rajta kívül megsérült még az apja, egy asszony és egy férfi, akiket a töltelégolvók és szilánkok sértettek meg. A 7 honvéd táborig ágvusezred egy különítménye van Óskün; a különítmény parancsnoka azonnal lovasküldönc után kért segítséget a hajmáskéri táborból, honnan Obhlidál ezredorvos autón sietett ki a szerencsétlenség színhelyére. A fiut be szállították a táborba, ahol műtét közben meghalt. Mint lapzártakor értesülünk, az áldozatok közül még egy halt meg a veszprémi kórházban.

Tilalom.

A legfelsőbb cs. és kir. udvar ráckevei hitbizományához tartozó és Csepel-szigeten elterülő Bucka-erdőben a csapatoknak mindennemű gyakorlatozását megtiltották.

Katonákat érdeklő jogeset.

Egyik vidéki járásbíró az elmúlt napokban az ottani honvéd gyalogezred parancsnokságnak, mint panaszosnak, rágalmozási pörét tárgyalta. A járásbírósi tárgyaláson az ezredparancsnok nem jelent meg személyesen, hanem egy ezredpapiparancsban maga helyett a pótzászlóaljkeret parancsnokát rendelte ki a tárgyalásra. A védőügyvéd a képviselőnek ezt a módját kifogásolta s azzal érvelt, hogy a polgári bíróság előtt megjelent, tehát is a polgári törvények mérvadóak, a papiparancs a bűnvádi perrendtartásban előírt meghatalmazást nem pótolhatja, így a pótzászlóaljkeret parancsnokot a védő képviselőjében megjelentnek nem lehet tekinteni, ennél fogva a bűnvádi perrendtartás 323. szakasza értelmében az eljárást felhatalmazás, illetve törvényes vádmányában meg kell szüntetni.

A járásbíró az ügyvéd kifogásának helyet adott s azon indokolással, hogy a védő törvényes képviselője nem jelent meg, az eljárást megszüntette és az ezredparancsnokot 10 K eljárási költség megfizetésére kötelezte.

Jelentkezések.

Még a múlt évben megengedett, hogy a tábornokok és csapatparancsnokok Budapesten mindennemű szolgálati jelentések alkalmával — ha más öltözet elrendelve nem lett — a hadtest-, valamint az állomásparancsnoknál kényelmes öltözetben (dolmány, attila, kabát) jelenhetnek meg.

A legutóbb kiadott rendelkezések szerint ezen intézkedés úgy módosult, hogy sürgős jelentéseket mindenki zubbonyban is teljesíthet.

Eljegyzés.

László Edit urleányt Brassóban eljegyezte Minisca János cs. és kir. huszárfőhadnagy. Rechnitzer Anna urleányt Körmenten eljegyezte Rohonczy Imre m. kir. csendőrfőhadnagy.

Dicséret.

Hadffy Imre altábornagy, a III. honvédkerület parancsnoka a legfelsőbb szolgálat nevében dicséret elismerését fejezte ki: Juhász István százados-hadbírónak, a kerületi bíróságnál 10 éven át teljesített eredményes szolgálataiért; Zelenka Aladár századosnak, mint karhatalmi-századparancsnoknak helyes és erélyes működéséért.

Fischamend.

Kilenc emberélet, drága és fiatal élet ronggyátépett maradványa előtt áll lélekbenmarkoló fájdalommal az ország népe és a hadsereg. A háboru, mely a levegő birtokaért szívós energiával és vakmerő hősiességgel folyik, kilenc nemes pionír, az új idők kilenc drága harcosának és uttörőjének szénnéégett tetemét dobta elénk. És a rohanó élet egy percre megáll . . . Kezünkben megre meg a toll, szemünkre nedves fátyolt borít a megdöbbenés meg a gyász, dolgozunk kezünk tisztelgve lendül homlokunkhoz: Dicsőség a hősök emlékének!

. . . A friss és derűs nyári reggel üde levegőjében kipirult arccal indultak utra ök kilencen. Fiatal hitvesektől, mosolyogva alvó pic gyermekektől rövid bucsút véve, tele derűvel és bizalommal szálltak a levegő óceánjára. És csak egy légrezdülés, talán egy gyarló emberi ideg soha ki nem deríthető megereszkedése, talán egy ostoba csavar szeszélye, egy szellőcske, amely félperccel előbb talán valamelyik áldozat alvó gyermekének rózsaszín arcocskáját simogatta lágyan és mire fölért a magasba, halálos energia lett belőle, amely az apát megölte — egy semmi, a mindenség egy szeszélye és ime, borzalmas dörrenés rázza meg a levegőt. Egy perc és kilenc bizalommal teljes fiatal élet semmivé lett maradványa hever a földön, visszahullva oda, ahonnan büszke akarással a levegő titokzatos tengerébe emelkedett!

A detonáció, amely kilenc derék férfi elmúlását egy perc alatt elvégezte, messze elhallatszott és megrázta egy hatalmas birodalom minden lakójának szívét. A borzalom, amely még egyre lelkünkön ül, lassan majd helyet ad a lemondó gyásznak. De a feledés soha, soha el nem törli, fátyolba nem takarja a levegőért folytatott háboru e véres csatájának gyászos emlékét . . .

ssa.

Bohn ezredes.

Harsogó zene szól egy tavaszi reggelen. A katonamuzsika érces zengését rivallva adják vissza a brassói hegyek és a 2-ik gyalogezred zászlóaljai egyenletes, ütemes lépésben menetelnek a város utcáin át, a nagysimki gyakorlótér felé. Reggel van, mindenki jókedvű, mindenki friss és tette kész, mindenki arcán derűs kifejezés ül és senkisé gondol arra, hogy a katonák nyomában egy láthatatlan ellenség rémes árnya száll a levegőben. Mors Imperator röpi a menetelő csapat felett, hogy egy alkalmas percben lesuhintson borzalmas fegyverével. És akit megérint ez a fegyver, az mindörökre leszáll a nyeregből.

Az ezred szeretett atyja, Bohn ezredes, boldog mosollyal bucsuzik büszkeségétől, legkisebb fiától, azután vigan nyeregbe pattan és kíséretével az ezred után lovagol. De a torzképű légi utas már megelégette a tétlenséget . . . Láthatatlan szárnya lebben a halálnak és a délceg lovas férfias alakja élettelenül fordul ki a nyeregből . . . Egy perc csupán, egy rövid perc . . . És a vig arcokra döbbsent fájdalom árnyéka száll, a lovak megtorpannak, a menetelő oszlopok visszafordulnak és alatta a borus tavaszi ég még gyászosabbra válik, sötét szárnyalással rohan végig a sorokon a hír: Bohn ezredes nincsen több!

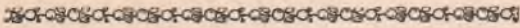
A kitünő és nemes katona 1858 augusztus 1-én született Budapesten. Blumensterni Bohn János cs. kir. alezredes és Pejachevich Hermina grófnő fia volt. A prágai hadapródiskolából került a hadseregbe, ahol 1881-ben lett hadnagy. Hat év múlva pedig főhadnagy a 25. gyalogezredben. Ezredével végigküzdötte 1883-ban a boszniai fölkelést. 1893 május 1-én századossá lép elő és a 76. gyalogezredbe kerül, ahol a legkülönbözőbb alkalmazásokban kitünően teljesíti kötelességét. 1906-ban őrnagy, 1910-ben alezredes, 1913. év május 1-én pedig ezredes lesz. Ezen a napon nevezi ki Ő Felsege az I. Sándor, Oroszország császára nevét viselő 2. cs. és kir. gyalogezred parancsnokává. Ezrede úgy ismerte, mint mindenki vel igazságos, jóakaró parancsnokot, tisztikara mint hű, áldozatra kész bajtársat. Előjáróinak teljes bizalma, alárendeltjeinek határtalan szeretete kísérte egy évi működése alatt. És most, hogy a kérlelhetetlen halál oly tragikus hamarsággal ragadta el ezt az izig-vérig katonát, a 2. ezred, mint egy ember, hajtja meg gyászfátyolos zászlaját sze-

retett parancsnokának eltűnt alakja előtt. Ezrede élén halt katonahalált és ez az ezred, amely látta őt életében és látta halálában, áldást kér a szeretett parancsnok haló poraira.

ssa.

Halálozás.

Festetich Gábor gróf nyugalmazott cs. és kir. huszárszázados, cs. és kir. kamarás, v. b. t. t. 78 éves korában meghalt Garmingban.

68. sz. kérdés: Az 1912. évben besorozott legénység (altisztek) le fog-e szerelni f. év őszén, vagy pedig visszatartják őket?

Válasz: Az 1912. évi XXX. Törvenycikk (A véderőről) 80. §. 2. bekezdése szerint: Ezen törvény hatályba lépését követő 3 első évben besorozott (tehát: 1912., 1913., 1914.) egyéneknek 3 évi tényleges szolgálati kötelezettségét a gyalogságnál, a vadászcsapatoknál, a tüzérségnél és műszaki csapatoknál fentartják. Tehát ön a törvény értelmében nem szerel le, hanem tovább szolgál.

69. sz. kérdés: A m. kir. honvédségnél visszatartják-e az altiszteket 3 évre, vagy hazabocsátják őket az ősszel?

Válasz: Az 1912. évi XXXI. Törvenycikk (A honvédségről) 3. §. c) pontja szerint: A két évi szolgálati idővel tervezett alakulásoknál (Tehát gyalogság, vadász-csapatok stb.) a költségvetésileg megállapított altiszti állománynak megfelelő számú legénység szolgálati kötelezettsége 3 év a tényleges szolgálatban, 7 év a tartalékban. Tehát a honvédségnél nem minden altiszteket tartanak vissza, hanem csak annyit, amennyi meg van állapítva költségvetésileg.

70. sz. kérdés: 23 éves, tart. tüzérezredes vagyok, önkéntességi joggal, 8 reál-osztály végzettséggel és felső kereskedelmi iskolai érettségivel, 3 évi bankhivatalnokai gyakorlattal. Tényleges csendőrtiszt szeretnék lenni. Tisztelettel kérem az első lépések magyarázó információit.

Válasz: Az 1913. évi 51. számú honvédségi rendeleti közlöny végén levő „Értesítés” szerint:

Miután a magyar királyi csendőrségnél elegendő tisztisarjadék áll rendelkezésre, további intézkedésig a m. kir. csendőrséghez sem tényleges, sem tartalékos állományú zászlósok és tisztjelöltek próbaszoigálatra felvételnél nem fognak. Ilyen tárgyú folyamodványok az ezred, illetve kiegészítő parancsnokságok által elutasíthatnak.

A honvédelmi miniszter ezen rendelkezése 1913. évi október 23-án kelt 15788/eln. 16. szám alatt adatott ki, — s még ezideig további intézkedés nem történt. Ennélfogva a rendelkezés még fenn áll.

A cs. és kir. hadsereg rendeleti közlönyéből.

Kitüntetések: Kettner Kamilló vezérőrnagynak a Lipót-rend lovagkeresztje, Baar Ede vezérőrnagynak legfelsőbb megelégedés kifejezése, Grimm József vezérőrnagynak a legf. meg. kifejezése újból, Streichert Otmár vezérőrnagynak a Lipót-rend lovagkeresztje, Ullrich Ferenc ezredesnek a 3. oszt. vaskoronarend, Novák Gusztáv ezredesnek a 3. oszt. vaskoronarend, Lühe Imre alezredesnek legfelsőbb megelégedés kifejezése, Hruby Károly alezredesnek a legf. elism. kifejezése újból, Wieden Henrik ezredesnek a 3. oszt. vaskoronarend, Stusche Viktor és Benes Viktor alezredeseknek a katonai szolgálati kereszt, Primaresi Ernő alezredesnek, Dinebir Róbert, Spitzka Aurél, Bernani József, Kiticsán Kálmán nyug. alezredesnek, Deutsch Mánó nyug. 1. oszt. főhadbiztosnak a legf. megelégedés kif. újlag, Randa Miksa őrnagynak, Fischer Antal, Brotschi Vilmos, Müller Ede, Thiel Alajos nyug. őrnagyoknak, Alexich István századosnak, Loibner Ferenc, c. nyug. őrnagynak, legfelsőbb megelégedés kifejezése, Stern Zsigmond, Trunkwalter Frigyes nyug. kat. számvevőségi főtitviselőknek, Strache József nyug. kat. építésügyi főszámtisztnak, Härtel Adolf főtitviselőnek a koronás arany érdemkereszt, Esib Miklós főtörzsfoglárnak, Prajer János 1. oszt. főpatkolómesternek az arany érdemkereszt, Hanke Pál őrmesternek ezüst érdemkereszt, Sarkotich István altábornagynak, Tallián András vezérőrnagynak 2. oszt. kat. szolgálati jel, Suchanek Erwin hadmérnöki törzsbeli alezredesnek, Töpfer Lipót nyug. alezredesnek, Morgenbesser József főhadnagynak, Schick Arnold kat. élelmezési járulnoknak, Schurek Rudolf százados számvivőnek, Haslinger Károly tüzérnek hadügyminiszteri okirati dicséret.

Kinevezések: Fox Vince altábornagy a hadtest tisztis iskolák főfelügyelőjévé, Weber Viktor és Fiedler Henrik báró vezérőrnagyok a legf. kat. törvényszék alelnökeivé, Mark József ezredes a 30. gy. dand., Borrotha Livius ezredes a 26. gy. e., Bauer Viktor ezredes a 8. lov. dand., Cnobloch Frigyes báró ezredes a 10. lov. dand., Adler Jenő alezredes a 8. drag. e. parancsnokává, Politzer Hugó, Meusburger Ágost, Plautus József, Kemény Jenő, Bauer Zsigmond, Sándor Imre, Tesár János, Erdélyi János, Kubiss János, Germán Tibor, Meszlényi Zoltán, Hladky József, Szamek Sándor, Rudas Bódog, Mosonyi Dezső, Piesen Lajos, Hentz Viktor, Petheő János, Fuchs Ferenc, Fritz Frigyes, Matusik Rudolf, Hermann Fülöp, Göczy Lajos, Back Henrik, Neumann Sámuel, Neuda Pál, Huzella Tivadar, Kardos Miklós, Hasiuk István, Fekete Sándor, Náprstek Vencel, Lehoczky-Semmelweiss Kálmán, Rentmeister Viktor, Hellwig Oszkár, Bott Gábor, Lendvai Oszkár, Berencz János, Telegucz János, Vértessy István, Albrich Konrád, Kostyán András, Hajnal György, Eckstein Lajos, Angyán Károly, Vince Sándor, Metzger Jakab, Ursu Simon, Soós Gyula, Josefovics Kálmán, Groza János, Krepil János, Némédi András, Hrusah József, Nágel Sándor, Pauchli Géza, Sági Pál, tart. segédorvos he-

lyettesek, orvostudorok, tart. segédorvosokká; Ivankow Pál, Lazowski László, Lax Alajos, Cserny Viktor nyug. alezredesek, c. ezredesekké, Lindermann Viktor nyug. kat. számvevőségi főtitviselő c. kat. számtanácsossá, Pitreich Antal lovag vk. tb. alezredes a századosok tájékoztató tanfolyama tanárává, Lux Antal százados ujvidéki lőnyilvántartó tisztté, Russek Lajos tart. hadapr. jel., Strohmeicz János, Ulrich Adolf, Machold Gusztáv, Liehr Frigyes, Gráf Konrád, Höfer Gyula, Schalek Antal tart. hadapródok tart. zászlósokká, Pitreich Miksa lovag vk. tb. őrnagy a hadiiskola tanárává, Senft Viktor százados kieg. ker. előadóvá a csernovitzi kieg. par.-hoz, Segen Mihály dr. e. é. önk. orvostanuló segédorvos helyettesé a kat. orvosi alkalm. tanfolyamban, Tekusch Richárd tart. hadapród tart. zászlóssá.

Felmentések: Pflanzner Baltin Károly báró lovassági tábornok, a hadtest tisztis iskolák főfelügyelője, Togni Péter vezérőrnagy a 30. gy. dand. parancsnoka, Hilvety Artur vezérőrnagy a 10. lov. dand. par., Herber Ferenc vezérőrnagy a kat. műszaki bizottság II. csoportja, 3. osztályának főnöke, Wojtechowsky Emánuel vezérőrnagy a 8. lov. dand. par. jelenlegi szolg. állásuk alól.

Beosztások: Mach Ferenc nyug. főhadnagy a trebinjei csapatkórházhoz mint kezelőtiszt, Bora Árpád nyug. alezredes, szegedi lőnyilvántartó tiszt a helyi szolg. telj. nyug. tiszték állományába.

Tartós vezénylések: Selmann Rudolf mérnökkari százados a hadügyminiszteriumba Schebesta Ernő őrnagy a 8. hadt. par.-hoz Richter János ezredes a laibachi térparancsnoksághoz.

Athelyezések: Beltze Miksa őrnagy a táv. író ezredhez, Navratil Lajos őrnagy a 33. gy. e.-hez, Jeney István százados a 15. huszár e.-hez, Holjac Viktor főhadnagy a 4. ul. e.-től és Baar Károly az 5. ul. e.-től kölcsönösen. Kraft Emil főhadnagy a 3. hegyi tüzér ezr. állományába, Wahla Ernő főhadnagy a 13. hegyi tüzérezredhez, Banfield Károly tart. főhadnagy a léghajós osztályhoz, Jáger Alajos hadnagy a 8. hegyi tüzérezredhez, Köppl József őrnagy a Mária Terézia kat. akadémiához, Bruckmüller Leó őrnagy a 3. táb. ágyusezredhez, Mysik-Kugmayer Rudolf százados az 59. gy. e.-hez, Karbulka Vince százados a 91. gy. e.-hez, Rist Vilmos százados a 10. gy. e.-hez, Polzer Ferenc százados a 8. husz. e.-hez, Lendt Pál százados a műszaki kat. akadémia utász osztályához; a következő főhadnagyok: Lovretic Antal a 37. gy. e. Michnay Béla a 48. gy. e., 1. zlj.-től és Vistarini Guido ugyanezen ezredtől kölcsönösen, Schulhof Ernő az 52. gy. e. 2. zlj.-től és Hubrich Arisztid ugyanazon ezredtől kölcsönösen, Rauscher Miksa és Koller Albert kat. földr. intézethez, Beranek János a 3. gy. e.-hez, Conzatti János a 3. tir. csász. vadász e.-hez, Grebenz Károly a 2. tir. csász. vadász e.-hez, Ruff Hermann a 2. vá. tüzér e.-hez, Procházka Udo a bécsi tüzéségi szerosztályhoz, Vymazal Hugó a mosztári térparancsnoksághoz; a következő hadnagyok: Keller Alajos a 29. táb. vadász zlj. hoz, Mras Ernő lovag a 99. gy. e.-hez, Lakos Iván a 44. gy. e.-hez, Sággy-Russek D.

zső a 76. gy. e. 3. zlj-hoz, Dietrich Mihály az 5. gy. e.-hez, Kosel János a 96. gy. e.-hez, Kálmán Imre a 32. táb. vadász zlj-hoz; Busch Frigyes dr. főorvos a 41. gy. e.-hez; a következő ezredorvosok: Matkowski József a 75. gy. e., Manin Aurél a 31. táb. ágyus e., Hájek János az 1. táb. ágyus e., Liebscher Ede a 94. gy. e., Haas Ernő a 4. boszn.-herc. gy. e.-hez; Koula Antal főorvos a 10 gy. e.-hez, Tausz Richárd hadnagyszámvivő a 15 utász zlj.-tól és Mückenbrunn Ábrahám hadnagy számvivő a 32. gy. e.-től kölcsönösen; Mikecz Béla kat. állatorvos az 5. lovaglő tüzérsztyához, Dworsky Hugó kat. építésügyi számtanácsos az 1. hadtest kat. építési osztályához, Schrittwieser Lajos kat. építésügyi főszámtiszt a trebinjei hadmérnökigazgatóságához, Konektha Ferenc százados a marburgi főreáliskolához, Pintera Antal nyug. főhadnagy a morva-fehértemplomi kat. főreáliskolához, Topsis Gottlieb nyug. hadnagy a 25. helys. kórházhoz, Giraut Henrik nyug. százados a sanoki kat. állomásparancsnoksághoz, Vorbuchner-Krausz Frigyes főhadnagy a cs. kir. Landwehr állományába, Thun-Hohenstein György gróf tart. főhadnagy a hivatászerű állományba, Schaefer Adolf tart. hadnagy a kat. állatorvosgyakornokok állományába, Anisich Jenő tart. r. kath. táb. l. lelkész a hivatászerű állományba, Biesenberger Ernő tart. zászlós a cs. kir. Landwehr-től vissza a cs. és kir. hadsereg állományába, Latzel Konrád vár. ill. szab. főhadnagy Biedermann Henrik dr. vár. ill. szab. ezredorvos a tényleges állományba.

Tartalékba helyezés: Gruchol Lajos hadnagy.

Várakozási illetékek szabadságolások: Kónya Jenő százados, Krätzer Ferenc, Höbert Edgár, Trauner Gusztáv főhadnagyk, Cioban Virgil dr. gör. kel. táb. lelkész, Thür Ferenc kat. számtiszt, Ponert Hubert kat. számjárulnok.

Szolgálatonkívüli viszonyba helyezések: Pletkovics Eliás tart. főhadnagy, Gauss Frigyes, Kosterkiewich Apolinary, Knorr Alajos, Engel Erwin, Zapf László, Rapos Béla, Wilhelm Róbert, Blasig Sándor, Henriquez Artur lovag, Mayer-Loos Nándor dr., Gube Lipót, Hortig Rudolf tart. hadnagyk.

Nyugdíjazások: Weiss Agost altábornagy, Wessely Károly altábornagy, Kettner Kamilló, Baar Ede, Grimm József, Streichert Otmár vezérőrnagyk, Ullrich Ferenc, Nowak Gusztáv ezredesek, Bora Árpád, Hübner Imre, Hruba Károly alezredesek, Osipovic Svetozár, Chládek Ottó századosok, Binder Rudolf, Fitsche Oszkár főhadnagyk, Sieber Gusztáv, Friedmann Vilmos hadnagyk, Samarek Ferenc dr. főorvos, Schuster Károly kat. irattári főtisztviselő.

Leköszönések: Radetzky József hadnagy, Schwarz Jarosláv tart. hadnagy.

Kilépések a hadseregből: Vrga Tivadar, Grabec Miksa tart. századosok, Jerikoglu György, Babka Károly, Tanzher Károly, Könyv Imre, Sommsich Tihamér gróf, Sommsich Ödön gróf tart. főhadnagyk, Zelinka Vilmos szolg. kiv. viszonybeli főhadnagy; ezenkívül 11 tartalékos és 57 szolgálatonkívüli viszonybeli hadnagy, akiknek névlistájára szerkesztőségünkben megtekinthető.

A cs. és kir. haditengerészet rendeleti közlönyéből.

Kittüntetések: Wosecek Vencel sorhajóhadnagynak katonai szolgálati kereszt, Mikuleczky Ferenc sorhajóhadnagynak okirati dicséret, Machnich József 1. oszt. tengerészbiztosnak okirati dicséret.

Kinevezések: Tanzer Lipót százados-hadbíró őrnagy-hadbíróvá, Gjurinski István főhadnagy - hadbíró százados-hadbíróvá, Cuic György tart. hadnagy főhadnagy-hadbíróvá, Kratochwill János ideigl. tengerész-kertész valóságos tengerész-kertészszé.

Athelyezések: Kaderobek Ferenc és Wolf Károly százados-hadbírák, Medweczky Károly főhadnagy-hadbíró a haditengerészet-hez, Stanek Vencel főhadnagy-hadbíró a jaroslai dandár-bírószághoz.

Leköszönések: Gatterer Oszkár lovag, nyug. sorhajóhadnagy.

A m. kir. honvédség rendeleti közlönyéből.

Legfelsőbb elhatározások: O császári és apostoli királyi Felseje Schay Gusztáv altábornagynak, vár. illetékekkel való szabad-szolgáltatás és Schön Sándor 12. honv. gy. e.-beli ezredesnek, nyugállományba való helyezését elrendelte; szemerjai Bora Jenő vezérhadbízost, a honvédelmi miniszterium 6. osztályának vezetőjét, ugyanezen miniszterium III. csoportjának és a honvéd hadbízóság főnökévé, továbbá haraszti Bernolák János, a honvédelmi miniszterium állományába tartozó 1. osztályu főhadbízost, ugyanezen miniszterium 6. osztályának vezetőjévé kinevezte; Szép Sándor alezredes-hadbírónak, a honvéd hadbírói tisztakar átszervezése körül kifejtett kiváló szolgálatai elismerésül a Ferencz József-rend lovagkeresztjét legkegyelmesebben adományozni méltóztatott.

Kineveztetnek: tartalékos zászlósokká: a következő ténylegesen szolgáló tartalékos hadapródok: Blazek Tibor, Martinovich Kálmán, Cziegler István, Kemény Pál, Somkerekéi Gusztáv; a tartalékban: református honvéd segédlelkészszé: Bolla József.

Beosztatik: Wiesmeyer Oszkár, 25. honv. gy. e.-beli főhadnagy gazdasági tiszt, az ezred I. zászlóaljához.

Hivatásos honvéd hadbíróvá való kiképzés céljából hadbírói gyakorlatra bocsátanak: 1914. évi július hó 1.ével: dr. Vitányi Iván, tart. zászlós a III., dr. Csürös Elemér, tart. zászlós a IV., dr. Takács Lajos, tart. hadnagy a II., dr. Puskás Tibor, tart. őrmester az V., Lasser Géza, tart. hadapród a IV., dr. Kiss Kálmán, tart. tűzmester hadapródjelölt és dr. Adamek Géza, tart. hadapród az I. honv. ker. par.-hoz.

Athelyeztetnek: Perényi István százados gazdasági tiszt, a budapesti honvéd t. parancsnoksághoz; a következő főhadnagy gazdasági tiszt: Eördögh Dénes, a 3. honv. gy. ezr. II. zászlóaljhoz; Pataky Imre, a pécsi honvéd csapatkórházhoz; Fried-

Henrik, a 29. honv. gy. ezr. III. zászlóaljhoz; Horváth Antal, a 3. honv. gy. ezr. I. zászlóaljhoz; Genersich Oszkár, a 3. honv. táb. ágyusezred II. osztályhoz; Szoráth Pál, a 32. honv. gy. ezr. pótzászlóaljkeret-hez; Kresz Imre, a 30. honv. gy. ezr. II. zászlóaljhoz; a következő hadnagy gazdasági tiszt: Stanyó József, a 8. honv. gy. ezr. pótzászlóaljkerethez; Kiss László, a 8. honv. gy. ezr. I. zászlóaljhoz; Görömbey András, a 10. honv. gy. ezr. III. zászlóaljhoz; Kubicza Elemér, a 21. honv. gy. ezr. II. zászlóaljhoz; Ács Sándor, a 15. honv. gy. ezr. II. zászlóaljhoz; Hezocki Győző, a 25. honv. gy. ezr. II. zászlóaljhoz; és Knauz Győző, gazdasági tiszt helyettes, a 4. honv. husz. ezr. I. osztályhoz; a következő százados gazdasági tiszt: Károly János, a pécsi honv. hadapródkola állományába; és Urvay Ferenc, a 21. honv. gy. ezr. pótzászlóaljkerethez; Hauck Otmár 10. honv. husz. ezr. százados, a cs. és kir. közös hadsereg tényleges állományába; kislapási Juhász Béla százados, a debreceni állami mentelep és Posztóczky Pál főhadnagy, a bábolnai állami ménes katonai osztagához.

Kölcsönösen athelyeztetnek: a következő százados-hadbírák (honvéd ügyészek): dr. abrudbányai Nagy Géza, a 20. honv. gy. hadosztály parancsnokhoz és dr. tóti Apáthy Jenő, a kolozsvári V. honvédkerületi parancsnokhoz.

Időleges nyugállományba helyeztetnek: Wagast József egyházi tanár, Kiss Gyula honvéd segédszámtiszt.

Nyugállományba helyeztetik: Naményi-Koncz Géza, h. a. százados.

Gazdasági tiszt helyettesi rendfokozatáról kért leköszönése elfogadtatott: Breitenhoffer Lajos, gazdasági tiszt helyettesnek.

Előmozdítatik: a II. fizetési osztályba: Krausz Gyula, III. osztályu főszámvivő.

Athelyeztetik: Kiss Ferenc, II. osztályu nyilvántartó őrmester, polgári közszolgálatba való átlépés folytán ezredének tartalékába.

Várakozási illetékek szabadságoltatik: Schillinger György, I. osztályu nyilvántartó őrmester, további egy évre.

Az időleges nyugállományban meghagyatják: Nagy István id. nyug. járásőrmester.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

A Küllügy — Hadügy“ heti szemlére, mely rövid fennállása alatt nemcsak az érdekelt körök elismerését nyerte el, hanem változatos és friss tartalmával, megbízható értesüléseivel és izléses kiállításával az egész monarchia sajtójának osztatlan tetszését vívta ki: július hó 1-vel új előfizetést nyitunk.

A „Küllügy — Hadügy“ heti szemlét: piskárkosi Szilágyi Lajos dr., cs. és kir. kamarás, vezérkarnál beosztva volt ny. százados szerkeszti, munkatársai a legkiválóbb tollu küllügyi és hadügyi szaktekin-télyek.

Előfizetési ár: negyedévre: 4 korona. Mutatványszámot készséggel küldünk.

A „Küllügy — Hadügy“ kiadóhivatala VIII., Népszínház-utca 16. Telefon: József 51—15.

R., Hajmáskér. Az érdekes találmányt lapunk legközelebbi számában részletesen ismertetjük. Nagyon megköszönénk, ha a szerkezet leírásához közelebbi adatokat méltóztatna beküldeni.

P. I., Nyitra. A cikket eredeti terjedelmében sajnos! nem hozhatjuk. Megfelelően rövidítve azonban legközelebb közreadjuk.

A szerkesztésért és kiadásért
Dr. SZILAGYI LAJOS FELELŐS.

A lapot a „Külügy—Hadügy” lapvállalat
r.-t. adja ki.

Merkantil-nyomda (Havas és Léhner) VIII.,
Német-utca 27.

A PÓTTARTALEKOSI SZOLGÁLAT ELNYERÉSE ÉS NŐSÜLÉSI ÜGYEK

Irta **Dr. Sajgó Jenő** nyug. főhadnagy.

Ára 1 korona 40 fillér.

Kapható a kiadóhivatalban.

**BERETVÁS
ÉS SÁRLÓS**
BUDAPEST IV.,
Váci-utca 20 szám

Angol és francia úri divat.
Saját készítményű fehérenemű
különlegességek

Dusan felszerelt raktár a borotváláshoz szükséges cikkeknek: GILLETTE önborotváló készülékek eredeti pengékkel. Más szerkezetű angol és német eredetű borotváló készülékek igen jó minőségben: 8—10 koronáig. Kiuinó valódi angol és Solingeni borotvakések és fenő szíjak 3—8 koronáig. GOLGATE és egyéb borotváló-szappanok és krémek, ecsetek stb. jutányos árban

Dankovszky István
Budapest V., József-tér 8.

MARTON ALAJOS

CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ

BUDAPEST IV, VÁCI-UTCA 12.

Bördízműárúk és műipari cikkek raktára.

**Nagy választék különféle sportverse-
nyek-, díjlovaglások- és díjlövészetekre
alkalmas tiszteletdíjakban.**

Elsőrendű utiböröndök, berendezett s üres utitáskák.

Toilette-necessairek.

Magyar Földrajzi Intézet

Részvénytársaság

Budapesten, V., Rudolf-rakpart.

Magyar földrajzi intézet világatlasza 95 fő és 190 melléktérképpel 130 térképlapon, 130.000 helynevet tartalmazó névjegyzékkel. Szerkesztik: Kogutowicz Károly dr. és Littke Aurél dr. Az egyetlen magyar kéziatlasz! Ára füzetekben K 50.—, félbörkötésben K 60.—

Kérjen
mintatérképet
és prospektust

Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesület Budapesten.

Alapított 1840-ben.

Befizetett részvénytőke: K 20.000.000.—. Tartalékalap: K 51.560.252.29.
Könyvecskékre és folyószámlákra elhelyezett betétek álladéka 1913. évi december 31-én: K 412 992.281.61. Forgalomban levő saját kibocsátványok: K 393 158.200.—.

A takarékpénztár **4%-os és 4^{1/2}%-os zálogleveleket**, valamint **4%-os és 4^{1/2}%-os községi kötvényeket** bocsát ki.

Ezen címletek **teljesen adómentesek**, minden tekintetben **kaucióképesek** és községek, testületek, alapítványok és nyilvános felügyelet alatt álló intézetek pénzeinek elhelyezésére, valamint hitbizományi és letéti pénzek gyümölcsöző elhelyezésére alkalmasnak nyilvánítottak. Mind a záloglevelek, mind a községi kötvények alkalmasnak nyilvánítottak továbbá **katonai házassági óvadékok céljaira** s a záloglevelek ezefelül **árvapénzek** elhelyezésére is.

TELEFON-SZÁM 164-84.

DERKITS ÉS TÁRSAKATONA EGYENRUHAKÉSZÍTŐ
ÉS ANGOL FÉRFI-SZABÓSÁGA**BUDAPEST IV.,
KECSKEMÉTI-UTCA 5.**

Elsőrendű
látható írás **Ujlaki-írógépek**
a legmodernebbek. Katonai és polgári hatóságok közkedvelt írógéptípusa. **Díjmentes bemutatás országszerte.** Árjegyzék ingyen **Részletfizetésre is.** Tel. 122-60
UJLAKI-ÍRÓGÉPTELEP Budapest Erzsébet-körút 28.
— 1897. óta az írógépszakmában.

Tiszti és civil nyeregszerek,
kocsiszerszám, bőrdíj és finom bőr-úru nagy választékban, vagy rendelés szerint készít:

SCHMIDT M.
Budapest VIII,
Rákóczi-ut 25.

— Árjegyzék ingyen.

Misoga Sándor
cs. és kir. udvari szállító
katonai szabó

**Budapest IV.,
Váci-utca 36. Klotild-palota.**

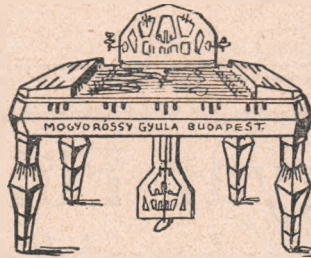
•• Telefonszám: 916. ••

HUNGÁRIA BANK R.-T.

BUDAPEST, IV. KER., KORONAHERCEG-UTCA 18.

Igazgatóság: Gróf Sztáray Sándor elnök, gróf Cagninacci Hyacinthe alelnök, báró Gerliczy Ferenc alelnök, gróf Zichy Géza Lipót alelnök, gróf Apponyi Gyula, Beniczky Ödön, gróf Cagninacci Pál, gróf Erdődy Sándor, báró Wulf de Flotow, báró Hatvany Károly, dr. Lippmann Frigyes, Mannberger Nothomb Albert, dr. Pekár Imre, gróf Choiseul-Praslin Gabriel, báró Prónay Szilveszter Gábor, Schleifer Bretislaw, gróf Seher-Thoss Béla. **Ügyvezető igazgatók:** dr. Aczél János, Walder Béla. **Cégvezetők:** Horvátovics Ferenc, Lakatos Oszkár.

**Bankosztály. Gabonaosztály. Műszaki osztály.
♦♦ Mezőgazdasági osztály. Vasuti osztály. ♦♦**

Cimbalom

Számos kiültetés jó munkáért.

Fuvolák, tárogatók, citerák, harmonikák stb. Hurok. Javítás műterem stb.

Mogyorossy Gyula

kir. szab. hangszergyár, Budapest, VII.,
Rákóczi-ut 17 — Árjegyzék ingyen.

Legújabb szabad acélszerkezettel, részletre is. Csodaerős, tiszta hangú **GRAMOFON** (beszélőgép) 25 k. s feljebb. Hozzá: Fedák Sari, Király, Rózsa, Berezel, Bonoi, Caruso-tól legszebb tenorok 2 korona 50 fillér.

Hegedűk világ-hírű meste: ek hü utánzatai.

Poloskairtást

jótállással. **Padló beeresztést,** acélforgácsolást, festést, mázolást, tapétozást olcsón vállal

Fuchs Budapest, Szondy-u. 37.
Telefon 102-36.

iszteknek 10 százalék engedmény.

Telefonszám: József 36-46.

Szenes László

festék, kence, máz, kefe és háztartási áruk gyári raktára

Budapest, VIII. kerület
József-körút 72. szám.

Szt.-Lukácsfürdő

~ kávéház és vendéglő ~
naponta délelőtt, délután és este

katonazene

Kitűnő ételek és italok. — Polgári áruk. — Figyelmes kiszolgálás.

WIRTH J. vendéglős.

Adott esetben hívja fel a céget ajánlattételre.

ELSŐRENDÜ
MAGYAR BOROKAT

ajánl **JÁLICS PINCE**
Tulajd. Kertay György

Telefon
46-13.

Ugyanezen borok minden előkelőbb fűszer- és csemegeszakmában is kaphatók

**EGYÉVI ÖNKÉNTES
SZOLGÁLAT.**

Irta **Dr. Sajgó Jenő** nyug. főhadnagy.

Ára 1 korona 60 fillér.

Kapható a kiadóhivatalban.

MERKANTIL NYOMDA

HAVAS ÉS LEHNER

BUDAPEST VIII., NÉMET-UTCA 27. SZ.

TELEFON-SZÁM: JÓZSEF 11-83.